

DIRVA

THE FIELD
Nr. 37
Rugs.-Sep. 16, 1954
Cleveland, Ohio

Kaip sudraskė Europos gynybą

(Mūsų Europos bendradarbio)

Rugpjūčio 30 d. prancūzų atstovų rūmai 319 balsų prieš 264 pasisakė prieš Europos Gynybos Bendruomenės sutarties ratifikavimą. Po keturias dienas trukusių debatų daugiausia nulėmė radikalų vadas Eduardas Herriot, atstovų rūmų garbės pirmininkas. Jo žodžiai, nukreipti prieš Bendruomenės sutartį, taip suelektrizavo posėdžių salę, jog jau niekam nebėliko abejojimų dėl balsavimų rezultatų.

Kaipo pirmas kalbėtojas prieš sutartį pasisakė parlamento užsienių reikalų komisijos vardu socialistas Jules Moch. Jo nuomone, sutartis esanti nesuderinama su konstitucija. Įsigaliojus Gynybos Bendruomenei, Prancūzijos biudžetą nustatytų jau nebe parlamentas, o Europos karo ministerių taryba, kuri spręstų dėl karo išlaidų dydžio. Be to, nesanačios įvykdytos sąlygos, kurios savo laiku buvo pastatytos prieš sutarties ratifikavimą. Būtent, Saaro kraštui dar nesąs suteiktas "europinis statusas", o taip pat nesą garantijų, ar angliu-amerikiškių kariuomenė pasiliksianti Europos kontinente per 50 metų, kol galiotų Bendruomenės sutartis.

Be to, tiktai parlamento užsienių reikalų komisijos dauguma pasisakė prieš sutarties ratifikavimą. Tokios pat nuomonės buvo ir karo, teisės bei finansų komisijų pranešėjai.

Tokios padėties akivaizdoje Bendruomenės sutarties šalininkai su Robertu Schumanu ir René Mayeriu priešakyje bandė nutraukti debatus ir pasiūlyti vyriausybei, kad ji imtųsi iniciatyvos susaukti naują sutarties partnerių konferenciją, nepasisekusios Briuselio konferencijos pavyzdžiu. Jie tokiu būdu tikėjosi nuleisti neišvengiamai neigiamą deputatų sprendimą ir laimėti laiko. Jeigu Briuselio konferencija prieš kelias savaites atmetė Mendes-France pasiūlymus, kuriais keičiama Gynybos Bendruomenės sutarties esmė, tai vis dėlto dar liko gyva pati Europos karo pajėgų apjungimo idėja, nebuvo išrauta jos "siela". Naujoje konferencijoje galima būtų pačią idėją išgelbėti.

Vienu metu atrodė, kad ši šalininkų pakišta idėja susilauks daugumos pritarimo, nes ir pats ministras pirmininkas nebuvo priešingai naujai konferencijai.

Nyū Jorko gubernatorius Thomas E. Dewey pranešė, kad jis pasitraukia į privatinį gyvenimą ir politinėms pareigoms nebekandiduos. Dewey asmeny lietuvių visad jautė savo reikalų užtėrėją. Reikia tikėti, kad Dewey dar kartą grįš. Kas pradeda politinį darbą — taip greit iš jo nepasitraukia.

Bet tuomet atsistojo generolas Aumeran ir pareiškė, kad jis esąs priešingas bet kuriam debatų atidėjimui. Jeigu sutarties šalininkai neatsiimsią savo pasiūlymo, tai jis iš savo pusės pasiūlysiąs pasisakyti dėl procedūros klausimo, būtent, iš viso to reikalo nebesvarstyti. Tokio pasiūlymo priėmimas reikštų, kad parlamentas sutarties toliau nebesvarsto ir ji tokiu būdu laikoma atmeta. Nežiūrint Mendes-France prašymo, kad ir sutarties šalininkai, ir jo priešiniai atsiimtų savo pasiūlymus, nei vieni nei kiti nesutiko.

Tokioje dramatiškoje nuotainėje atstovų rūmų pirmininkas pareiškė, kad taip pat Eduardas Herriot prašęs žodžio ir norį pagrįsti savo pasiūlymą — sutarties nesvarstyti. Herriot buvo leista kalbėti iš savo suolo ir tai dargi sėdint, nes jis nebepavaldo kojų. Skubiai prie jo suolo buvo įtaisytas garsiakalbis, kad atstovai galėtų sekti jo kalbą.

"Aš nesuprantu, kodėl mes turime svarstyti Europos Gynybos sutartį, nes neįvykdytos dvi sąlygos, kurias pastatė ankstyvesnės vyriausybės: Saaro kraštas nesueuropintas ir Anglija esanti tikra pabaisa, nes iš Prancūzijos atimama teisė disponuoti savo karo pajėgomis. Prancūzija nebeturėsianti net teisės paskelbti visuotinės mobilizacijos, nes tos rūšies reikalai įeis į Europos armijos vadovybės kompetenciją. Pasak Herriot, Vokietija atgausianti suverenumą, o tuo pat metu Prancūzija suverenumo nustosianti. Tokiais ir panašiais argumentais operavo Herriot, vien geriausių kalbėtojų atstovų rūmuose, kuriuose augsaburnių tikrai nestinga. Deja, Herriot savo kalbės antroje dalyje griežėsi net tokių abejotinos vertės argumentų, kad, girdi, reikią įjieskoti susitarimo su Rusija ir t. t.

Kai Herriot nutilo, nebėliko jokių abejojimų, kad atstovų tarpe svyruojančių nebėra. Kas ligi to momento dar nebuvo apsisprendęs, dabar buvo pasirengęs pasekti Herriot argumentus. Parlamentas nebeužsėdintis atidėti debatus, jis taip pat nieko nebėlaukė iš naujos konferencijos. Susidarė aiški dauguma prieš Europos Gynybos Bendruomenės sutartį. Po to įvykęs balsavimas tatau patvirtino. Už sutartį bal-

savo visi (išskyrus 4 deputatus) liaudies respublikonai, kuriems priklauso Robertas Schumanas ir Georges Bidault. Prieš sutartį pakėlė rankas visi 99 komunistai. Visose kitose partijose maždaug pusė atstovų balsavo už, o kita pusė prieš sutartį. Taip pasielgė ir socialistų frakcija, nežiūrint to, kad partijos vadovybė įsakė visiems nariams balsuoti už sutartį. Kitą dieną buvo paskelbta, kad trys socialistų vadai pašalinti iš partijos už disciplinos sulaužymą.

Kai buvo paskelbti balsavimų rezultatai, atstovų rūmų salėje kilo neįpasakytas triukšmas. Šūkavo ir nugalėtojai, ir pralaimėtojai. Vienur kitur paleista į darbą kumščiai. Tuomet komunistai ėmė giedoti marselietę, prancūzų tautos himną. Kiti atstovai palaikė tatau provokaciją ir ėmė daužyti sėdymų antvažais. Dešinieji atstovai užtraukė buvo įtaisytas garsiakalbis, kad atstovai galėtų sekti jo kalbą.

"Aš nesuprantu, kodėl mes turime svarstyti Europos Gynybos sutartį, nes neįvykdytos dvi sąlygos, kurias pastatė ankstyvesnės vyriausybės: Saaro kraštas nesueuropintas ir Anglija esanti tikra pabaisa, nes iš Prancūzijos atimama teisė disponuoti savo karo pajėgomis. Prancūzija nebeturėsianti net teisės paskelbti visuotinės mobilizacijos, nes tos rūšies reikalai įeis į Europos armijos vadovybės kompetenciją. Pasak Herriot, Vokietija atgausianti suverenumą, o tuo pat metu Prancūzija suverenumo nustosianti. Tokiais ir panašiais argumentais operavo Herriot, vien geriausių kalbėtojų atstovų rūmuose, kuriuose augsaburnių tikrai nestinga. Deja, Herriot savo kalbės antroje dalyje griežėsi net tokių abejotinos vertės argumentų, kad, girdi, reikią įjieskoti susitarimo su Rusija ir t. t.

Kai Herriot nutilo, nebėliko jokių abejojimų, kad atstovų tarpe svyruojančių nebėra. Kas ligi to momento dar nebuvo apsisprendęs, dabar buvo pasirengęs pasekti Herriot argumentus. Parlamentas nebeužsėdintis atidėti debatus, jis taip pat nieko nebėlaukė iš naujos konferencijos. Susidarė aiški dauguma prieš Europos Gynybos Bendruomenės sutartį. Po to įvykęs balsavimas tatau patvirtino. Už sutartį bal-

(Perkelta į 8 pusl.)

Karas Kinijoje?

Antra savaitė komunistinės ir tautinės Kinijos ginklai žvangu. Tiesa, karo veiksmai kol kas riboti. Komunistai stipriai apšaudė Quemoy salą, kuri tolimosios artilerijos pasiekama iš Kinijos žemyno. Tautinės Kinijos kariai atsilygina bombarduojant Kinijos žemyno pakraščius, kur esą sutelkti invaziniai laivai, ginklai ir kariai.

Kad Kinijoje labai kvepia parako dūmai — niekas neabejoja. Neseniai valstybės sekretoriaus Dulles vizitas Čiang Kai-shekui ir su juo pasitarimas, dabar vėl pasitarimas saugumo pareigūnų pas prezidentą Eisenhowerį jo vasaros rezidencijoje, rodo naujų įvykių galimą artėjimą.

Prezidentas Eisenhoweris po pasitarimų pareiškė, kad ir toliau rėms Tautinės Kinijos padėtį. Atseit, jei raudonieji nori vėžtis į Formozą; jie turi blaiviai žiūrėti į susirėmimą su JAV karinėmis jėgomis.

Tolimųjų Rytų padėties vertintojai, sekdami dabartinius Kinijos ginklų skambėjimus, datu tokią išvadą: greit turi pabaikėti, ar raudonasis blokas dar karo nori ar nenori. Jei nori — proga pradėti gera, jei ne — reikės nosį nukabinus trauktis arba ilgai šaudytis ir palengva ginklus nutildyti.

GALIMOS IDOMIOS REFORMOS KATALIKŲ PAMALDOSE

Katalikų Bažnyčia daugelio kaltinama atsilikimu ir konservatyvizmu. Bet nėra jaut visai taip. Ten, kur liečia ne tikėjimo tiesas ir dogmas, o tradicijas ir pamaldų ceremonijas, yra daroma nuolatinis pakeitimų, prisitaikant prie pakeitusių gyvenimo sąlygų, žmonių skonio ir civilizacijos pažangos.

Per paskutinius kelerius me-

VISAM PASAULY

• Europos gynybos problemoms svarstyti Anglijos iniciatyva numatytoji konferencija rugsėjo mėn. 14 d. neįvyko. Ji nukeliama į šio mėnesio pabaigą arba kito mėnesio vidurį. Anglijos užsienių reikalų ministras Eden lankosi Vokietijoje.

• Rusija dėl pašautojo prie Vladivostoko amerikiečių lėktuvo tvirtina, kad jis pašautas todėl, jog buvo įskridęs į Rusijos erdvę. Rusija atmetė Amerikos įteiktus protestus ir atlyginimų reikalavimus.

• Clement Attlee, lankęsis Rusijoje ir Kinijoje, padarė eilę pareiškimų, išryškinančių tų valstybių vidaus padėtį. Maskvos Pravda už tai jį išvadino Amerikos ir Anglijos reakcionierių pastumdėliu.

• Valstybės sekretoriaus pavaduotojas Robert D. Murphy išskrido į Europą Vakarų Vokietijos reikalais. Jis aplankys Londoną, Bonną ir Paryžių.

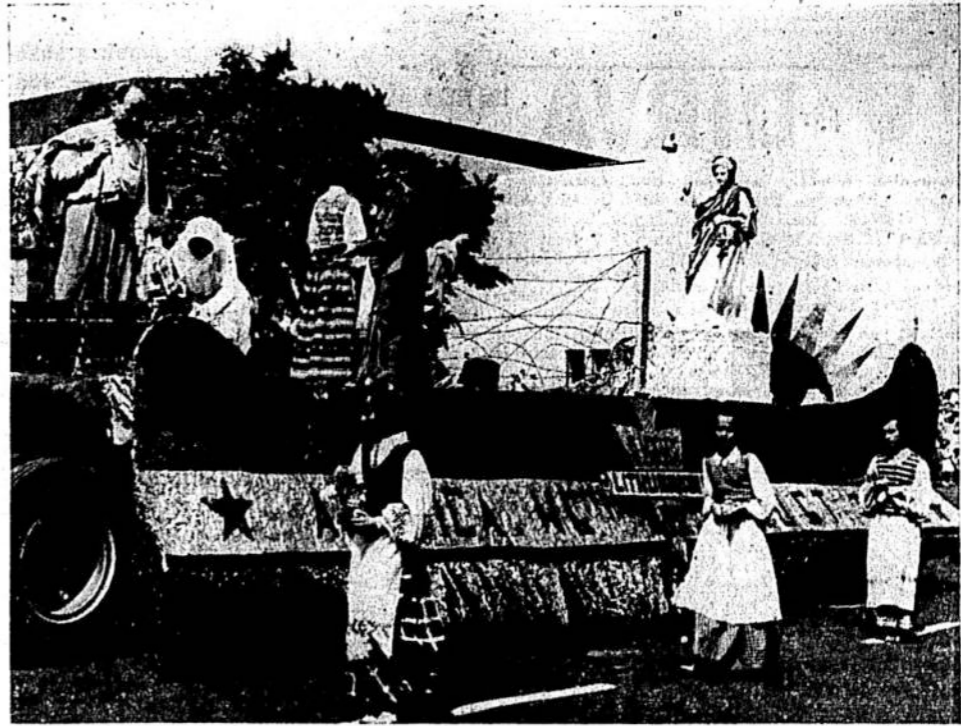
• Irane komunistai suorganizavo labai platų šnipų tinklą. To tinklo siūlai jau senokai buvo pagauti, bet buvo leidžiama išsišakoti. Dabar, kaip praneša Irano vyriausybė, jau suimta virš 300 šnipų, daugiausia policijos ir kariuomenės pareigūnų.

• Kolumbija pasakė Amerikos pavyzdžiu ir uždraudė komunistų partijos veiklą.

• Valstybės sekretorius Dulles, grįždamas iš Manilos konferencijos, ilgiau tarėsi su Čiang Kai-šeku.

• Turkiijoje, prie Rusijos sienų, įvyko dideli kariuomenės manevrai. Manevrus stebėjo ir atsakingi JAV kariuomenės karininkai.

• Gvatemalos sukilimą laimėjusieji, pagal tradicinius papročius, į Meksiką išleido buv. prezidentą Guzman ir eilę jo talinkinų.

Lietuviai Omahos šimtmečio iškilmių parade primena Lietuvos vergiją. (Skaityk 5 psl.)

Kasdien gimsta 85,000

(Laiškas iš Europos)

Savaime visuomenei menkai težinomas yra techninės institucijos, veikiančios prie Jungtinių Tautų Organizacijos (UNO). Viena tokių institucijų yra Maitinimo ir žemės ūkio Organizacija (Food and Agricultural Organization, sutrumpintai vadinama FAO), kurios būstinė yra Romoje. Ji gyvuoja UNO ribose, bet turi savo autonominę sąmatą, siekiančią 6 milijonų dolerių per metus. Be to, jos žiniai kasmet pavedama iš techninių fondų 5 milijonai dolerių. FAO turi 1400 bendradarbių, kurių tarpe 300 specialistų. Ji išlaiko regionalinius biurus Bangkoke, Kairo, Washingtono ir Rio de Janeiro. Į FAO įsiliejo tarptautinis agrarinis institutas, jau anksčiau veikęs Romoje.

Pirmas FAO uždavinys yra rinkti vispusią dokumentaciją ir statistiką maitinimo ir žemės ūkio klausimais pasaulyje. Organizacija šaukia ir tvarko konferencijas specialiais klausimais žemės ūkio srityje. Regionalinis biuras Rio de Janeiro turi pasistatęs tikslą tirti gyvulininkystę, Kairo centras svarsto klausimus, susijusius su Vidur-

žemio pajūrio srityse pastebimu beatodairiniu dirvos naudojimu, biuras Tolimuose Rytuose studijuoja klausimą, kaip pakelti ryšių derlių ir t. t.

Romos maitinimo ir žemės ūkio organizacijos apskaičiavimu, per artimiausius 50 metų gyventojų skaičius žemės rutulyje padvigubėsias. Kasdien gimsta po 85.000 žmonių. Ryšium su ta perspektyva kyla klausimas, kaip žmonija galės išsimaityti. Tenka galvoti vyriausiam apie dvi priemones: 1) dirbti šiandien nenaudojamus žemės plotus ir 2) pakelti dirvos našumą. Nedirbamas žemės gausiai yra pusiaujo rajone, bet, stepės Afrikoje, Amerikoje ir Australijoje. Net tirštai gyvenamoje Azijoje didžiuliai plotai, kurie galėtų nešti derlių, dargi Indijoje, tūnoja nenaudojami.

Pirmas FAO uždavinys yra rinkti vispusią dokumentaciją ir statistiką maitinimo ir žemės ūkio klausimais pasaulyje. Organizacija šaukia ir tvarko konferencijas specialiais klausimais žemės ūkio srityje. Regionalinis biuras Rio de Janeiro turi pasistatęs tikslą tirti gyvulininkystę, Kairo centras svarsto klausimus, susijusius su Vidur-

žemio pajūrio srityse pastebimu beatodairiniu dirvos naudojimu, biuras Tolimuose Rytuose studijuoja klausimą, kaip pakelti ryšių derlių ir t. t.

Romos maitinimo ir žemės ūkio organizacijos apskaičiavimu, per artimiausius 50 metų gyventojų skaičius žemės rutulyje padvigubėsias. Kasdien gimsta po 85.000 žmonių. Ryšium su ta perspektyva kyla klausimas, kaip žmonija galės išsimaityti. Tenka galvoti vyriausiam apie dvi priemones: 1) dirbti šiandien nenaudojamus žemės plotus ir 2) pakelti dirvos našumą. Nedirbamas žemės gausiai yra pusiaujo rajone, bet, stepės Afrikoje, Amerikoje ir Australijoje. Net tirštai gyvenamoje Azijoje didžiuliai plotai, kurie galėtų nešti derlių, dargi Indijoje, tūnoja nenaudojami.

Pirmas FAO uždavinys yra rinkti vispusią dokumentaciją ir statistiką maitinimo ir žemės ūkio klausimais pasaulyje. Organizacija šaukia ir tvarko konferencijas specialiais klausimais žemės ūkio srityje. Regionalinis biuras Rio de Janeiro turi pasistatęs tikslą tirti gyvulininkystę, Kairo centras svarsto klausimus, susijusius su Vidur-

žemio pajūrio srityse pastebimu beatodairiniu dirvos naudojimu, biuras Tolimuose Rytuose studijuoja klausimą, kaip pakelti ryšių derlių ir t. t.

Romos maitinimo ir žemės ūkio organizacijos apskaičiavimu, per artimiausius 50 metų gyventojų skaičius žemės rutulyje padvigubėsias. Kasdien gimsta po 85.000 žmonių. Ryšium su ta perspektyva kyla klausimas, kaip žmonija galės išsimaityti. Tenka galvoti vyriausiam apie dvi priemones: 1) dirbti šiandien nenaudojamus žemės plotus ir 2) pakelti dirvos našumą. Nedirbamas žemės gausiai yra pusiaujo rajone, bet, stepės Afrikoje, Amerikoje ir Australijoje. Net tirštai gyvenamoje Azijoje didžiuliai plotai, kurie galėtų nešti derlių, dargi Indijoje, tūnoja nenaudojami.

Pirmas FAO uždavinys yra rinkti vispusią dokumentaciją ir statistiką maitinimo ir žemės ūkio klausimais pasaulyje. Organizacija šaukia ir tvarko konferencijas specialiais klausimais žemės ūkio srityje. Regionalinis biuras Rio de Janeiro turi pasistatęs tikslą tirti gyvulininkystę, Kairo centras svarsto klausimus, susijusius su Vidur-

nas gauna po 39 centnerius. Jeigu visoje Azijoje būtų pasiekta japoninio derliaus lygio, tai vieton dabartinio 150 milijonų tonų derliaus būtų surinkta 350 milijonų tonų. Tokio kiekio dabartinė žmonija neturėtų net kur padėti. Šalia visų panašių problemų atsidėjus tiriamas klausimas intensyviau išnaudoti jūros gėlymes tūnojančią maisto atsargą.

Romos organizacija lygiagrečiai tyrinėja klausimą, kaip pakelti žemės ūkyje dirbančių žmonių pajamas. Net ir visai moderninėmis priemonėmis šeiminiškai, žemės ūkis duoda žymiai mažiau pinigų, nekaip pramonė. Visose valstybėse statistika rodo, kad žemės ūkiui tenka nuostimtis tautos ūkio pajamose yra žemesnis, nekaip juo besiverčiančių žmonių santykis bendrame gyventojų skaičiuje. Kitais žodžiais tariant, žemės ūkis uždirba mažiau, nekaip kitos šakos. Mechanizacija žemės ūkyje turi tam tikrą ribą, tuo tarpu kai pramonėje racionalizacija teoretiskai yra beribė. Ryšium su žemesniais uždarbiais visame pasaulyje pastebima migracija iš žemės ūkio į pramonę. Tas reiškinys turi neigiamą, bet ir teigiamą padarinių.

Tenka dar atkreipti dėmesį, kad mūsų planetoje žmonių pajamos pasidalina nepaprastai nelygiai. Pav., Amerikos Jungtinėse Valstybėse per metus vidutiniškai pajamų gaunama 1850 dolerių, Vakarų Europoje 656, Pietų Europoje 211, Pietų Amerikoje 167, Artimuose Rytuose 93, Azijoje (be Japonijos) 66, Afrikoje 40 dolerių. Be abejo, kad tokie milžiniški skirtumai atsiliepia taip pat maitinimuisi. Pajamų išlyginimas priklauso prie didžiųjų problemų, kurias žmonija dar turi išsivysytiškai ūkininkaujant japo-

Du rusai susitinka Dayton, Ohio, Vienos (kairė) — gen. V. Kuzanov, Rusijos ambasados Washingtono aviacijos atstovas, kitas — senas emigrantas Igor Sikorski, iš Rusijos pabėgęs 1919 m., JAV pilietis ir helikopterio išradėjas.

DIRVA THE FIELD

Lithuanian Weekly, published by American Lithuanian Press & Radio Ass'n VILTIS, Inc. (Non-profit), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telephone: Henderson 1-6344. Issued in Cleveland every Thursday. Editor: Balys Gaidžiūnas. Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at Cleveland under the act of March 3, 1879. Subscription per year in advance: In the United States — \$5.00 in Canada — \$5.50, elsewhere — \$6.50. Single copy — 10 cents.

Lietuviškas savaitraštis, leidžiamas VILTIES, Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo D-jos (Inkorp. ne pelnui), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telefonas: Henderson 1-6344. Išleista Clevelande kas ketvirtadienį. Redaktorius: Balys Gaidžiūnas. Įregistruota kaip antrasis klasės siuntis 1915 m. gruodžio 6 d., Clevelande pagal 1879 m. kovo 3 d. įstatymą. Prenumerata metams iš anksto: Jungt. Amerikos Valstybėse \$5.00, Kanadoje — \$5.50, kitur — \$6.50. Atsk. Nr. kaina 10 centų.

• Elena Kuprevičiūtė, neseniai į JAV atvykusi smuikininkė, kuri pastaruoju metu buvo apsi-stojusi Neu Yorke, susirgo. Dėl ligos jos numatyti rudens koncertai JAV ir Kanadoje, nukeliami vėlesniam laikui. Tikimasi, kad koncertuoti galėsianti lapkričio mėn.

• Dėdės Jokubyno 80 metų sukakties minėjimą Chicagoje rengia akademiškai skautai. Minėjimas įvyks spalio mėn. 10 d. 6 val. vakaro Lietuvių Auditorijos mažojoje salėje.

• Stasys Vitaitis, ilgametis Tėvynės redaktorius, mirė rugsėjo mėn. 4 d. Brooklyne. Buvo gimęs 1885 m. Rudaminos valsčiuje.

• Juozas Ginkus, žinomas visuomenės ir tautinių organizacijų veikėjas šimet mini savo 65 metų amžiaus sukaktį. Ta proga J. Ginkaus pagerbimas įvyks 8 m. rugsėjo mėn. 18 d. 6 val. Baltic Freedom House, 131 East 70 Street, New Yorke. Kviečiami draugai ir bičiuliai dalyvauti. Minėjimą ruošia Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos I Skyrius.

• Toronte suruoštoje dailės parodoje dalyvavo šie dailininkai: J. Akstinas, J. Bakis, V. Bričkus, Dagys, E. Docienė, G. K. Račkus, A. Tamošaitienė ir A. Tamošaitis ir T. Valius.

CHICAGOS GYDYTOJAI

Tel. ofiso Virginia 7-6583
Rezidencijos RPublic 7-7868
Dr. S. Biežis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West Cermak Road
VAL.: 1-3 popiet ir 7-8 v. vak.
Tėčiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Seštad. tik nuo 1-3 val. popiet.
Rezid. 3241 W. 66th PLACE

Dr. Antanas Rudokas, O. D.
Tikrina akis ir pritaiko akinius keičia stiklus ir rėmus.
4701 S. Damen Ave., Chicago Ill.
Saukite — YA. 7-7381
Priima: vakarais 6 iki 9, seštad. 10 ryto iki 4, tėčiad. ir sekmad. tik susitarus

Tel. oficio Armitage 6-0161
Tel. buto GRaceland 2-9203
Dr. Juozas Bartkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Norveat Medical Center
2336 West Chicago Ave., Chicago 22, Ill.
VAL.: 1-3:30, 6-8:30 p. p. pirmad., antrad., ketvirtad., penktad., 10 ryto — 1 p. p. trečiadieniais 12—4 p. p. šeštadieniais.

Dr. I. Kuras-Ramunis
Spec.: KŪDIKIŲ ir VAIKIŲ LIGOS
VAL.: darbo dienomis 3-5 ir 6-8 v. v. išskyrus trečiadieniais 6-8 v. v. seštad. 10-12 v. r. — 1-3 v. p. p.
IR

Dr. Jaras Ramunis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VAL.: antrad. ir ketvirtad. 7-8:30 v. v. seštad. 3-5 v. p. p. ir pagal susitarimą
7156 S. Western Ave.
MEDICAL CENTER
TEL: Kabineto RPublic 7-1168
Buto: WALbrook 6-8765

ypatingai jaunimą auklėjant lietuviškoje dvasioje. Jau iš eilės šeštas metas kaip šeštadieninė Lituaniistikos mokykla darbą tęsia.

Šių metų lituaniistikos pamokos prasidėjo rugsėjo 11 dieną. Sv. Juozapo Parapijos mokyklos patalpose. Yra užsirašę virš 40 mokinių ir juos mokyti trys mokytojai: Jonas Brazauskas, Martynas Kleinaitis ir Česlova Melininkaitė. Seniau šeštadienio mokyklą lankydavo apie 70 mokinių ir buvo 4 mokytojai. Lituaniistikos mokykla rūpinasi ir ją globoja ALB Waterburio apylinkės skyrius.

Waterbury jau septintas metas be pertraukos veikia lietuviška radijo programa "Lithuanian Memories". Šiai programai visą laiką vadovauja dr. M. J. Colney. Lietuviškas radijo yra svarbi priemonė visos apylinkės lietuviams. Ji patarnauja visiems tiek ne lietuviškos (suprantama tik ne lietuviškos) priešams). Darbas nėra lengvas, jis pareikalauja nemažai laiko, energijos ir nemažai išlaidų. Bet kada jaučiamas bendras žmonių priitarimas ir parama, tada jis būna daug lengvesnis ir malonesnis.

Kad lietuviška radijo valandėlė būtų pagerinta, būtinai reikalinga visuomenės parama. Šiems tikslams yra rengiama Radijo gegužinė-piknikas, kuri įvyks rugsėjo 19 dieną, Linden Parke, Union City, Conn. Programa bus graži ir įdomi. Žymūs svečiai pasakys kalbas, Vincent Klimas orkestras gros šokiams, veiks dailinė loterija, bufetas su skaniais užkandžiais ir gėrimais. O kas svarbiausia — ji rengiama lietuvišką radiją paremti. Taigi, kas atjauciate ir įvertinate lietuviškos radijo valandėlės svarbumą, malonėkite prisidėti. Lietuviškas radijas niekadoms neatsisakė ir neatsisakys patarnauti Jums, tad ir mes kykliu dienos. Reikia sveikinti tikimės, kad ir jūs neatsisakysite atsilankyti į gegužinę. Nuolat leidžia lietuviškos reikalų, širdžiai kviečia

DETROIT

SKAUTŲ TĖVŲ SUSIRINKIMAS

Sekmadienį, rugsėjo mėn. 19 d. 12 val. 15 min. Sv. Antano parapijos mokyklos patalpose šaukiamas Detroito skautų ir skautų tėvų susirinkimas.
Tėvų Komitetas

LOS ANGELES

Rugsėjo mėn. 26 d. Sv. Kazimiero lietuvių parapijos salėje Amerikos Lietuvių Bendruomenės Los Angeles apylinkė rengia vakarą. Programos pradžia 3:30 val. po pietų, gi šokiai prasidės 6:00 val. Parengimo pelnas skiriamas lietuvių kultūriams reikalams ir vietos lietuvių šalpai. Parengimo metu M. Aftukienė, šalpos komisijos pirmininkė, organizuoja dailinę loteriją. Pelnas pramatys Dr. Bendoravičiaus šeimai sušelpiti. Šokiams gros M. Krašto kapelė; pietūs, užkandžiai ir gėrimai — K. Barauskas.

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Many Friends
For a Pleasant Holiday

THE YODER COMPANY

CLEVELAND, OHIO

mai bus duodami nuo 1:00 val. po pietų. Programą atliks L. Zaikienės ved. tautinių šokių grupė, smuikininkas prof. Vl. Motiekaitis ir kit. Visi kviečiami šiamu parengime dalyvauti. Šiuo metu apylinkės valdyba sudaro: pirm. J. Uždavyns, vicepirm. dr. K. Alminauskis ir dr. P. Pamataitis, sekr. V. Varnauskas ir kasin. L. Valiukas.

Dr. P. Pamataičiui apylinkės valdyba yra pavedusi paruošti lapelį lietuvių ir anglų kalbomis apie Amerikos Lietuvių Bendruomenę, jos tikslus bei paskirtį. Lapeliai netrukus bus atspausinti ir paskleisti Los Angeles ir apylinkės lietuvių tarpe.

Gruodžio 5 d. numatytas spaudos atgavimo paminėjimas. Organizuoja ALB vietos apylinkės švietimo ir kultūros komisija, kurią sudaro: pirm. Br. Budriūnas, nariai — L. Seštokienė ir K. Barauskas.

GREETINGS and BEST WISHES

THE GEOMETRIC STAMPING COMPANY

1111 EAST 200th STREET

IV 1-3800

HOLIDAY GREETINGS

To Our Many Friends
from

THE HUMPHREY CO.

EUCLID BEACH PARK

Best Wishes to Our Friends and Patrons
For a Pleasant Holiday
from

THE HEIGHTS SAVING & LOAN CO.

SAVING DEPOSITS INSURED UP TO \$10,000
CURRENT INTEREST RATE 2½% PER YEAR
2184 Warrensville Center Rd. South of Ceder

FAirmount 1-1543

GREETINGS and BEST WISHES

FROM A FRIEND

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

J. & E. FABRICATING CO.

CUSTOM BUILT FORMICA 'SINK TOPS and BAR TOPS
7912 Carnegie Ave. SW 1-2711

Mes duodam ir iškeičiam Eagle Stamps

THE MAY CO'S BASEMENT

MŪSŲ DIDŽIAUSIAS MARŠKINIŲ PARDAVIMAS PER 10 METŲ

10,000 garsių visoje valstybėje

2.95 ir 3.95 Marškiniai

Geros rūšies Sanforized* medžiagos 8 populiarių kalnierių rūšių pasirinkimas

Vien balti ar raštuoti stiliai! Taip pat dviejų rūšių Madras ir dviejų rūšių balti

1.99

Šie nėra paprasto išpardavimo marškiniai, bet valstybiniai reklamuoti parduodami visoj Amerikoje už 2.95 ir 3.95! Mes negalime paminti šio garsaus gaminimo pavadinimo, bet jūs pažinsit šiuos tikrai vertingus marškinius. Žinomi dėl jų patogaus tinkamo, atsargaus pagaminimo, puikios išvaizdos ir vertingos medžiagos. Reguliarios rankovės, French rankovės, paprasti balti, įvairūs raštai, marras ir kiek balto plono aureklo ir 8 apykaklės rūšys pritaikyti kiekvieno skoniui! Dydžiai 13½-32 rankovių. Dyžiniai 14 iki 14½—32 iki 34 rankovių. Dydžiai 15 iki 16½—32 iki 35 rankovių ir 17 iki 17½—33 iki 35 rankovių ilgių.

The May Co.'s Basement Men's Furnishings Department

Redakatoriaus žodis

KOKIE JOS ENERGINGI...

Prieš mane guli laiškas iš Chicago. Laiškas su savomis chicaginėmis bėdomis ir gyrimais clevelandiečių. Rašo: "Jūs ten tikrai daug nuveikėte. Kiek žinau iš laikraščių jau turbūt ligiate statyti lietuvių salę ir jau kuriate naujoje vietoje lietuvių koloniją. Kiek suprantu, pas Jus daug geresnis susiklausimas, turite daug energingų ir sumanių vyrų..."

Skaitau tą laišką ir raustu. Raustu už visus tuos energinguosius ir sumaniuosius vyrus, kurie, bičiulio iš Chicago galvėjimu, tiek gerų darbų Clevelande yra atlikę. Ir ne tik Clevelande, nes panašių reiškinų labai daug visose lietuvių kolonijose.

Deja, tam mielam chicagiškiui ir eilei kitų skaitytojų tenka paaiškinti, kad Lietuvių salės Clevelande dar niekas nepradėjo statyti, kad taip pat jau baigia vėjas neuiti ir lietuviškos kolonijos steigimo reikalas. Priešingai, yra rimtų davinų, kad Clevelande lietuviai kultūriniais parengimams labai greitai neturės ir tos salės, nes salės vadovybė įsiekė pelningesnių kelių salės reikalus tvarkyti. O kas gali būti pelningiau, jei ne patogumų suorganizavimas tiems, kurie dažniau sėdi prie didelio ar mažo stikluko...

Pas mus taip jau įprasta, kad jei kas ką sumanė — tai per laikraščius jau beveik ir įvykdė. Paprastai, tuoj sudaromos informacinės ar propagandos komisijos — ir jos užverčia laikraščius rašiniais. Ir jei dar redaktorius bando įtikinti, kad pirmą gal reikia iš esmės viską darbo planą, tai redaktoriui ne-

Lietuvio pareiga

Šis rugsėjis — tai BALFo vaizaus mėnuo. BALFas šį mėnesį ypač yra suaktyvines savo veiklą surinkti galimai daugiau aukų, reikalingų sušelpiti mūsų tautiečius, dėl sveikatos ar kitų priežasčių negalėjusius išvykti iš Europos ir tuos kraštus, kur galima rasti, kad ir laikiną pragyvenimo pagrindą.

Europoje, ypač Vokietijoje, liko daugiausiai tos mūsų lietuviškos bendruomenės šeimos, kurios turi ligonių ar vaikų. Josten negali susidaryti sau pragyvenimo pagrindo — ir yra priverstos tiesti savo maldaujančias rankas ir prašyti pagalbos pirmoje eilėje iš tų lietuvių, kuriems buvo lemta atvykti į Naująjį Pasaulį ir čia susirasti žmoniškesnę pragyvenimo bazę. Ne-laimingiesiems mūsų broliams

išaiškinti, turėti aiškų ir realų vengiamą "pasakyti", kad esi beveik lietuviškos priešas.

Taip buvo ir Clevelande su Lietuvių salės statymu ir senosios praplėtimu. Daug buvo fantazuota, bet labai mažai įreikala realiai pažiūrėta ir ta kryptimi dirbta. O ko vertos iš vėjo vėjamos virvės laivams pririšti — visi gerai žinome.

Befantazuojant buvo išskirta net su salės šerinkų vadovybe ir po to atsakomybė už ateitį jiems perkelta. O ir to nereikėjo daryti, nes niekas čia nieko nepabaidys, gi bendras reikalas tikrai nukentės.

Ne ką geresnis reikalas — ir lietuviškosios kolonijos steigimas, išvirts tik į gražų patarimą lietuviams kurtis Naujosios parapijos rajone.

Čia prisimintas tik Clevelando atvejis. Prisimintas todėl, kad tas chicagiškis tą reikalą išskėlė. Bet tokių atvejų, kaip jau minėjau, yra daugelyje kolonijų. Ir gal tikty šiuo atveju prisiminti tą gerą patarimą — mažiau reklamos, o daugiau rimto darbo.

svetimųjų (vokiečių) teikiamoji pašalpa yra toli gražu nepakankama, kad jie įstengtų šiaip taip išmisti, prisidengti ir galėtų kur prisiglausti.

Mes todėl turime ateiti savo broliams į pagalbą ir jautriai atsilipti į BALFo šauksmą — kiekvienas, kuo kas galime, įsijungti į BALFo vykdomąjį vaju. Vieni savo galimai gausesne auka, kiti BALFui reikalinga paslauga paremsime tą didį darbą, kurio vaisiai nušluostys skausmo ašarą sunkiųjų tremtinių našta velkančiai lietuvei našlei, suteiks stiprybės sergančiam mūsų broliui ir atneš džiaugsmo sveičioj šaly augančiam, dažniais atvejais alkanam, vaikui.

BALFas, būdamas bendrinė lietuvių šalpos organizacija, šelpia visus skurdan patekusius lietuvius, stengiasi jų neskirstyti sūnumis ir posūniais, nerūšinti pagal jų įsitikinimus. Be to, tenka pridurti, kad BALFas greta grynosios šalpos rūpinasi dar ir kultūriniais skurdančių lietuvių, ypač priaugančio jaunimo, reikalais, t. y. remia tremtyje susikūrusias vargo mokyklas pinigais, aprūpina jas mokslo priemonėmis.

Bolševikų pavergtoje Lietuvoje prieš visomis priemonėmis naikina kiekvieną lietuvių. Žudo ir tremia dėl to, kad jis myli savo tėvynę. Verčia mažuosius ir jaunimą atrasti nuo lietuviškųjų tradicijų ir prijungti prie svetimųjų, savo tėvų kalbą iškeisti į svetimą. Šio tikslą siekdamas, mūsų priešas naudoja dar pasaulio istorijoje negirdėtas priemones: prievartą, terorą, nužmoginimą, artimųjų išdavimą ir kt. Lietuvių tautai gresia sunaikinimo pavojus. Todėl yra itin svarbu, kad kiekvienas laisvajame pasaulyje esąs lietuvis išliktų gyvas savo tautai: pats būtų kūnu ir dvasia nepalūžęs, jo vaikai nenutautietų.

BALFo šalpos darbas ir kultūrinė rūpa kaip tik ir tarnauja

šiemis dviem uždaviniais, kuriais remiasi lietuviškos išlaikymas. Tad kiekvieno mūsų yra šventa pareiga visomis jėgomis padėti BALFui, kad jo veikla, ypač dabar vykdomasis vaju, būtų sėkminga. Vienokių ar kitokių būdu parėmę BALFo vaju, galėsime jaustis atlikę lietuvių šventą savo pareigą. Tad nešykstėkime BALFo prašomo skatiko ir neatsakykime prašomo paslaugos.

Dr. Bronius Namickas

KĄ BALF NUVEIKĖ PER 10 METŲ

Per paskutiniuosius keturiolika metų visi džiaugsmės lietuvių bendru darbu politikoje ir labdarybėje. Tai mūsų didžiausias laimėjimas, kad gražiai susiklausėme bendriems reikalams. To bendro darbo vaisiai turėtų mus ir ateičiai dar stipriau ir arčiau sujungti.

BALFas veikia tik 10 metų. Pažiūrėkime, ką jis per tą dešimtmetį atsiėkė. Grynas pinigais lietuvių suaukojo \$563,832.70, o nelietuviai davė \$906,175.65. Viso pinigais gauta \$1,470,008.35.

Be pinigų BALFas gavo maisto, rūbų, muilo ir medikamentų: iš lietuvių 1,463,348 svarus. Iš svetimų šaltinių gauta 1,118,088 svarus. Viso gauta gėrybių 2,581,436 svarai, arba įkainavimu: \$2,437,782.16. Tad pinigais ir gėrybių įkainavimais BALF per 10 metų gavo \$3,907,790.51. Kiek gi BALFas per tą dešimtmetį išleido? Šalpai išleista: pinigais \$762,287.00, nupirkimui maisto, vaistų ir kt. užmokėta \$254,049.64. Išsiųsta suaukotų gėrybių 2,577,686 svarai, kas įkainuojama \$2,434,432.16. Todėl sušelpa pinigais, pirktomis ir suaukotomis gėrybėmis už \$3,450,768.80.

Per tą laiką išmokėta tarnautojams Amerikoje ir Europoje \$117,109.25, o administracijai ir imigracijai \$136,629.18. Sandėlio išlaidos, kaip daiktų pakavi-

mas, persiuntimas ir kt. kainavo \$179,760.32. Iš šių skaičių paaiškės, kad tiesioginiai šalpai išleista 88.8 nuosimčiai išlaidų, administracijai, imigracijai apie 8 nuosimčių, o algoms tik 3.2.

Visos amerikoniškos kontrolės įstaigos stebisi BALFo matavybei šventą savo pareigą. Tad nešykstėkime BALFo prašomo skatiko ir neatsakykime prašomo paslaugos.

deles raštinės išlaidas. Tik tūkstančių savanorių darbas ir didelis taupumas padėjo tiek daug išsiųsti šalpai. Todėl BALFas yra vienintelis Amerikos vyriausybės pripažintas pabaltiečių fondas. Visoj Amerikoje tarp 56 pripažintų įstaigų pašalpoje BALFas garbingai atstovauja. Europoje dar pasiliko virš 8 tūkstančiai lietuvių, kurie dau-

gumoje seneliai, našlės, vaikai ir ligoniai. Keli šimtai turės progos ir j Ameriką atvažiuoti. Padėkime jiems emigruoti. Padėkile likučius gelbėti, ne-duokite lietuviškam galeistingumui užgesti. Pasitikėkime vienas kitu, ištieskime brolišką ranką, pavalgydysime, aprankime, ligonius gydykime, našles ir senelius paguoskime.

(J. Balkūno kalba)

Tikrai viskas iš gero skonio

Stroh's alaus stiklinė su jūsų mėgiamausiu maistu yra gero skonio suderinimas ir kitiems sunkus perviršinti. Stroh's alus turi nepaprastai puikų skonį ir atsargų paruošimą, ateinantį tikrai iš 2000 laipsnių liepsnos gaminiu. Joks kitas Amerikos alus nėra gaminamas šiuo būdu. Pirkite Stroh's alaus dėžę šiandien.

SKONIS
joks kitas alus negali prilygti

Amerikos vienintelis alus ugnim gamintas 2000 laipsnių.

Jums patiks

Stroh's
jis yra šviesesnis!

Dabar už vietines kainas

CARMEN

PROSPER MERIMEE
Vertė V. Gintautas-Kavaliauskas

(Tęsinys iš perėjo numerio)

Pirmosios mano dienos kalėjime praėjo labai liūdnei. Pradėdamas karinę tarnybą, tikėjau pasiekti bent karininko laipsnį. Mano tautiečiai Longa ir Mina — jau kapitonai; Chapalanga, kuris, kaip ir Mina, yra negras, taip pat, kaip ir jis, pabėgo į jūrą kraštą. Chapalanga buvo pulkininkas, ir aš su jo broliu, kuris buvo toks pat vargšelis, kaip ir aš, dvidešimt kartų žaidžiau tenisą. Dabar aš pats sau kalbėjau: visas tasai laikas, kurį tu ištarnavai bė jokios baudmės, yra veltui praleistas. Tavo garbė suteršta ir, kad atstautum savo gerą vardą viršininčių akyse, tau teks dirbti dešimt kartų daugiau negu būtų reikėję tada, kada tu atvykai čia kaip naujokas. Ir už ką aš buvau nubaustas? Už niekšę čigonę, kuri iš manęs tik pasityčiojos ir kuri dabar kuriame nors mieste kampe vagia. Tačiau minčių apie ją negalėjau atsikratyti. Ar tikite, senjore, jos silkinės skylėtos kojines, kurias aš mačiau jau bėgant, tebešmėkščiojo prieš mano akis. Žiūrėjau į gatvę pro kalėjimo langą grotas ir tarp praeinančių moterų nemačiau nei vienos tokios, kaip ji. Paskui prieš savo valią kvėpinau akacijos žiedą, kurį ji man buvo numetusi ir kuris ir sudžiūvęs skaniai tebekvepėjo. Jeigu jau yra ragany, tata ši mergina buvo viena iš jų.

Vieną dieną įeina kalėjimo priežiūrėtojas ir man paduoda Alcolos duonos kepalėlį. — Štai, — sako jis, — jums siunčia jūsų pusseserė.

Paėmiau duoną ir labai nustebau, nes Sevilijoje aš jokios pusseserės neturėjau.

Tai turbūt kokia nors klaida, galvoju aš, žiūredamas į duoną, bet ji taip žadino mano apetitą ir taip skaniai kvėpėjo, jog aš, negalvodamas, iš kur ir kam ji buvo skirta, nutariau ją suvalgyti. Beriekiant peilis atsimušė į kažką kieto. Pažiūrėjęs atradau mažytę anglišką pielyčią, kuri prieš kepatant buvo įdėta į tešlą. Taip pat duonoje radau auksinį dviejų piastų pinigą. Jokios abejonės — Carmen dovana. Laisvė jos rasės žmonėms — viskas: jie padegti ir visą miestą, kad tik viena diena trumpiau tektų būti kalėjime. Be to, merginos būta gudrios ir su šiuo kepalėliu duonos buvo pasijuokta iš kalėjimo priežiūrėtojų. Per vieną valandą būčiau nupjovęs storiausią virbalą, o už du piastrus pas pirmąjį skudurninką būčiau pakeitęs savo karinį apsiaustą į civilinius drabužius. Ar jūs manote, kad vyrui, kuris nekartą išėmė ereliukus iš lizdų mūsų uolose, būtų sunku nusileisti į gatvę pro langą iš mažiau kaip trisdešimties pėdų augščio? Tačiau pabėgti aš nenorėjau. Aš dar tebeturėjau kario garbės ir pabėgti man atrodė didelis nusikaltimas. Visdėlto įrodymas, kad Carmen mane prisimena, mane paveikė. Būdamas kalėjime, mieliai mąstai apie laisvę esantį draugą, kuris tavimi domisi. Auksinis pinigas manę kiek įžeidė ir mieliai būčiau jį gražinęs, bet kur ją rasti? Tai atrodė nelengva.

Po degradavimo ceremonijų maniau, kad jau nebėra nieko, dėl ko aš galėčiau kentėti. Tačiau prieš akis dar buvo vienas pažemimo momentas: tai buvo man išei-

nybon kaip eilinį kareivį. Jūs negalite įsivaizduoti, ką išdidus žmogus turi jausti tokiu atveju. Maniau, kad geriau būti sušaudytam negu eiti vienam, visų stebimam, būrio priekyje.

Ejau sargybą prie pulkininko buto durų. Tai buvo jaunas turtingas vyras, gero būdo, mėgstas linksmai gyventi. Visi jauni karininkai rinkdavosi pas jį, o taip pat daug civilius bei moterų, artisčių. Man atrodė, kad visos miestas tada buvo susirinkęs prie jo durų pažiūrėti manęs. Štai atvažiuoja pulkininko karieta su jo tarnu priekinėje sėdynėje. Ir ką aš pamačiau išlipant? La gitani-lla.

Ji šiuo kartu buvo išsiūpusi — visa auksuota, kaspinuota. Auksu išsiuvinėta suknelė, taip pat mėlynais auksu išsiuvinėtas batėliai, visur gėlės ir kaspiniai. Su ja drauge buvo dvi kitos čigonės, viena jauna, kita sena. Visuomet su jomis būna sena čigonė ir senis su gitara, taip pat čigonas, kuris, joms šokant, skambina. Jūs žinote, kad dažnai linksmam laiko praleidimui kviečiamos čigonės, kad jos pašoktų savo tautinį šokį "romalis", o labai dažnai ir kitiems dalykams.

Carmen mane pažino, ir mes pasikeitėde žvilgsniais. Nežinau kodėl, bet tuo momentu norėjau prasmegti po žeme.

— Agur laguna (Laba diena, bičiuli), — tarė ji: — Mano karininke, tu eini sargybą, kaip koks naujokas, — ir greičiau negu aš suspėjau ką nors jai atsakyti, jinai įėjo į vidų.

Visi svečiai buvo susirinkę į "patio", ir aš, nežiūrind didelės minios, mačiau beveik viską, kas vyko už grotelių. (Dauguma Sevilijos miestų turi kiemus, apsuptus portikais. Juose būna seviliečiai vasarą. Šis kiemas esti uždengtas dienos metu ir atidengiamas vakarais. Dūrys iš gatvės pusės beveik visada esti atidarytas. Praėjimas, vedas į kiemą,

uždarytas gražia geležine tvorele. Patio — isp. žodis — grįstas kiemas). Aš girdėjau barškučius, būgnelį, juoką, saukimą bravo. Kartais stebėdavau jos galvą, kai ji šokdavo su savo būgneliu. Paskui girdėjau dar karininkus, sakant jai tokius dalykus, kurie vertė mane rausti. Ką ji atsakydavo, nežinau. Man atrodė, kad tai buvo pirmoji diena, kada aš ją pradėjau tikrai mylėti, nes tris ar keturis kartus buvo šovusi mintis įeiti į "patio" ir kardą įvaryti į pilvą visiems, kurie tik jai meilinosi. Mano kancios truko gerą valandą, paskui čigonai išėjo ir, susėdę į vežimą, išvažiavo. Carmen, praedama pro mane, dar kartą pažvelgė į mane tomis savo akimis, kurias jūs pažįstate, ir labai tyliai tarė:

— Tautiet, kas mėgsta gerus kepsnius, tas eina jų valgyti į Trianą, pas Lillas Pastią. Lengvutė it stirna įsoko į karietą, vežikas sudrožė botagu mulus, ir visa linksmoji kompanija išnyko nežinoma kryptimi. Lengva atspėti, kad po tarnybos aš vykau į Trianą, tačiau pirmiausia aš nusiskutau, išsivaliau šepėčiu drabužius, lyg eidamas į paradą. Ji gyveno pas Lillas Pastią, seną kepsnių pirkli, čigoną, juodą kaip mauras, pas kurį daugelis miestiečių eidavo valgyti kėptos žuvies, ypač, manau, todėl, kad ten gyveno Carmen.

— Lillas, — tarė ji, vos tik pamačiusi mane, — aš šiandien nieko daugiau nebedirbu. Rytą bus dar nieko diena, (Manana sera otro día — isp. priežodis). Einame, mana tautiet, pasivaikščioti.

Ji apsisupo savo mantilija, ir mes atsidūrėme gatvėje, patys nežinodami, kur einame.

— Senjorita, tariau aš, — man rodos, kad aš turiu jums padėkoti už dovaną, kurią jūs man atsiuntėte, kai aš buvau kalėjime. Duoną suvalgiau, pielyčia pagalasiu savo jietį ir ją saugosiu, kaip jūsų suvenyrą, o

pinigai — štai.

— Žiūrėk, jis išsaugojo pinigus, — sukuko ji juokdamasi. — Pagaliau juo geriau, nes aš jau esu viską išleidusi. Bet nesvarbu. Bėgas šuo badu nestimpa. (Bėgas šuo kaulą randa — čigonų priežodis). Einame, išleiskime viską. Tu fundijai.

Mes pasukome į Seviliją. Įeinant į Gyvačių gatvę, ji nusipirko tuziną apelsinų, kuriuos man liepė surišti į mano nosinę. Truputį toliau ji nusipirko duonos kepalėlį, dešros, butelį mazanillos, paskui vė užėjo į cukrainę. Tenai ji numetė ant pardavėjo stalo pinigą, kurį aš jau buvau gražinęs, ir kitą, kurį ji dar rado savo kišeniuje drauge su keliais sidabriniais pinigais, pagaliau paprašė mane atiduoti visus mano pinigus. Aš teturėjau veną pesetą ir kelis suartus, kuriuos aš jau atidaviau, susigėdinęs, kad daugiau nebeturiu. Man atrodė, jog ji nori išsiinešti visą krautuvę. Ji ėmė viską, kas ten buvo geriausia ir brangiausia, ymas, turon, vaisių konfitūrą — kiek tik pinigai leido. Visa tai man reikėjo nešti popieriniuose maišeliuose. Jūs turbūt žinote Candillejo gatvę, kur yra karaliau Pedro Nekaltijo galva, kuri mane privertė susimąstyti. Mes sustojome prie vieno seno namo. Ji įėjo į priėngį ir pasibeldė į apatinį augštą. Viena čigonė, tikra šėtono tarnaitė, mums atidarė duris. Carmen jai pasakė kelis žodžius romani kalba. Senė pradėjo nešti popieriniuose maišeliuose, sau ją saldinių ir truputį vyno. Paskui Carmen apsupo ją josios apsiaustu ir išvedė pro duris, kurias ji uždarė, paremdama mediniu basliu. Kai tik palikome vienu du: ji pradėjo šokti ir juoktis lyg pamišusi, dainuodama.

— Tu esi mano "rom", aš esu tavo "romi". (Rom — vyras, romi — žmona).

(Bus daugiau)

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

THE CRANE COMPANY

PLUMBING SUPPLIES

6215 Carnegie Avenue

UT 1-2400

BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

THE CANNON TAILORING CO.

Suits and Topcoats Made-To-Order

124 ST. CLAIR AVENUE Cor. East 2nd St.

CLEVELAND

GREETINGS and BEST WISHES
**AMALGAMATED ASS'N. OF
ST. & E. RY.**

740 SUPERIOR AVENUE, W.

Harry Lang — Secretary

Geriausai sveikinimai ir linkėjimai visiems
Mūsų draugams ir rėmėjams

A. E. HACKENBURG

INSURANCE AGENCY

GENERAL INSURANCE

5215 Euclid Avenue

HE 1-4050

Ar tikite, kad
**3 stiklinės pieno
per dieną tiek daug duoda**

• Padeda jums geriau
miegoti.

• Atlaisvina jus, pa-
lengvina nervų įtem-
pimą.

• Duoda jums reika-
lingą kalciumą.

• Pagerina jūsų iš-
vaizdą.

• Duoda sveikatą, ne
svorį.

MILK PRODUCERS
FEDERATION OF CLEVELAND
1012 Webster Avenue
Cleveland 15, Ohio

Juozui Urbšaičiui 75 metai

Clevelande gyvenęs Juozas Urbšaitis — vienas pavyzdinčių, darbščiuju, susipratusiųjų lietuvių. Šį antradienį, rugšėjo mėn. 14 dieną jis atšventė savo 75 metų garbingą sukaktį. Savo veiklumu, darbu savajai visuomenei, sukaktuvinininkas vertas ne tik Clevelando lietuvių pa-
garbos.

Juozas yra gmęs 1879 m. rugšėjo mėn. 14 d. Svaiginių km., Kidulių v., Šakių apskr., 10 vaikų šeimoje. Iš septynių brolių, Juozas, tebegyvena tik vienas — Andrius (Floridoje). Iš trijų seserų viena — Marijona Aust-rauskienė — gyvena Clevelan-de. Apie kitas žinių nėra.

Į JAV Juozas išvyko turėdamas 22 m. amž. 1901 m. ir tuomet rugpjūčio mėn. 10 d. įsikūrė Clevelande, Ohio. Taigi, sukaktuvinininkas bus vienas pačių senųjų šio miesto lietuvių gyventojų. Per 53 savo gyvenimo Clevelande metus Juozas daug yra dirbęs tautai ir visuomenei ir akivaizdžiai parodęs, kad tokiam darbiui ir amžiaus našta kliudyti negali.

Tik atvykęs į JAV Juozas Michigan valstybėje kirto medžius, taisė kelius, dirbo druskinėje.

Apsigyvenęs Clevelande jis be-matant įniko į visuomeninį dar-bą. Anuomet, 1901 m. Clevelan-de buvo apie 70 pavienių lie-tuvių (50 šeimynų). Anot Juo-žo, "Clevelande radau keturias merginas iš Lietuvos ir apie 70 vyrų..." Teveikė vos dvi drau-gijos: šv. Jurgio ir Lietuvos Sū-nų Kareivių šv. Kazimiero D-ja. Šioji pastaroji turėjo 60 narių, vėliau jų skaičius pakilo ligi 400. Jaunasis Juozas įsijungė į drau-gijų veiklą, eidamas raštininko, pirmninko ir kt. pareigas. Pra-dėjus kilti Clevelando lietuvių skaičiui, steigiantis naujoms draugijoms, Juozas visur tarkin-kauja savo darbu. Jis veikia šv. Juozapo draugijoje, pirmninkauja LRK Susivienijimo Amerikoje 8 kuopai 1907-8 m. ir tos kuopos pirmninku tebėra ir šiandien; nuo 1953 m.

Sukaktuvinininkas dalyvavo ir eilėje kitų organizacijų. Jis, štai, pirmninkauja ir eina ki-ltas pareigas Liet. draugijų sa-lės b-veje, šv. Jurgio parapijos komitete. Ilgiausiai Juozas dir-ba (nuo 1914 m.) lietuvių tau-Andrius (Floridoje). Iš trijų seserų viena — Marijona Aust-rauskienė — gyvena Clevelan-de. Apie kitas žinių nėra.

Pirmojo pas. karo metu, artė-jant Lietuvos laisvės atgavimui, Juozas dalyvavo politiniam sel-me Chicagoje, Clevelande orga-nizavo tautos fondą. Rinko au-klas Lietuvos laisvei, pirkto va-laisė kelius, dirbo druskinėje.

patekus į pavergimą, rūpinosi lietuvių trenčių atgabenimu į JAV.

Kai 1948 m. į Clevelandą su-plaukė daugiau lietuvių — nau-jųjų ateivių ir pagyvėjo lietuvių organizacinis gyvenimas, Juo-zas ir vėl matomas kaip judrus, iniciatyvos pilnas įvairių orga-nizacijų narys, pareigūnas, tal-kininkas. (J. Urbšaitis daugelį kartų visu nuosirdumu yra tal-kinęs ir tebetalkina Dirvai. Red.)

Paklaustas, iš kur pas jį tiek jėgų atsiranda dirbti visuome-nės darbą, nors jam yra tekę gerokai padirbti ir fiziniai (13 metų išdirbo Cleveland Twist Drill įmonėje), jis šypsodama-sis atsako: "Kągi, tuomet daug dirbom, nors mažai žinojom apie Lietuvą. Žinojom tik, kad esam katalikai... Nebuvo anuomet partijų, o jei tekdavo pasiūsti, tai skirdavome suvalkinčius ir kauniškius..." Toliau jis sako, jog "negerai, kad tiek daug draugijų dabar. Anuomet daug nuveikdavome tik todėl, kad bu-vome stipriai susiorganizavę, kad turėjome "sąryšį" (kai ke-lios draugijos veikdavo išvien). Dabar sunkiau, kai draugijos yra palaidos, kai jos nesuaitaiko dėl politikos..."

Vis dėlto, pasisakydamas nei-giamai prieš įvairių organizaci-jų gausumą, Juozas ir šiandien neatsisako dėtis prie jų veiklos. Būna dienų, kai jis skuba iš vieno susirinkimo į kitą ir ne-siskundžia. "Tik organizuodami būdami, galėsime išlikti stip-rūs", — jis sako. Juozas, be or-ganizacinės veiklos ir šiaip seka gyvenimą parodydamas retai su-tinkamą nusimanyimą, nusivo-kimą tarptautinio gyvenimo raizginiuose ar komunistų in-filtracijos pavojuose. Jis kasdien perskaito ne vieną dienraštį, pa-čius svarbiuosius savaitraščius lietuvių ir anglų kalbomis, neat-sisako įsigyti ir lietuvišką kny-gą. Užsukęs į jo kuklų butą 1326 Russell Rd. Juozas visuomet už-tiksi palinkusį ties radijo aparatu ir įdėmiai besekantį nau-jienas ar politinių komentatorių pranešimus.

Ir 75 metų sulaukęs Juozas Urbšaitis vis judrus, gyvas dva-sioje ir palyginti geros sveikatos. Visai eilė jaunesniųjų jis verta statyti pavyzdžiu žmo-gaus, su tikru nuosirdumu dir-bancio visuomenei ir tautai.

Geros sveikatos ir ilgų metų Juozai, linki Tau lietuviškoji vi-suomenė ir ypatingai Clevelan-das. V. A.

Our Sincere Greetings and Best Wishes
To Our Friends and Patrons

H. M. FERGUSON, INC.

Mercury Dealer

SEE THE NEW 1954 MERCURY CARS

THE FINEST MERCURY EVER BUILT

10318 LORAIN AVENUE

CL 1-8430

Sveikinimai ir geriausai linkėjimai mūsų draugams
ir rėmėjams

K. V. WEBSTER REALTOR

REAL ESTATE

28924 Euclid Avenue

WI 3-2000

BEST WISHES

To Our Many Friends

LA GANKE & SONS STAMPING CO.

864 EAST 140th STREET

GL 1-0278

**IŠTIKUS GAIŠRO
NELAIMEI**

Kada jūsų namai arba ra-kandai tampa sunaikinti arba sugadinti ugnies, kreipkitės į P. J. KERSIS, dėl apkaivimo, ko visada reikalauja ap-iraudos kompanijos pirm, ne-gu išmoka už nuostolius.

P. J. KERSIS

609 Society for Saving Bld.

Telef.: MAIN 1-1773.

Rezidencija: PENINSULA 2521

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

**CARPENTERS DISTRICT
COUNCIL**

CARL J. SCHWARZER, President

GEORGE SHEWRING, Secretary

GREETINGS and BEST WISHES
To All the Lithuanian People

DART REALTY CO.

4847 Turney Road

VU 3-1555

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

DR. G. H. SCHEVE

OPTOMETRIST

4936 PAYNE AVENUE

EX 1-2989

We Wish Our Friends and Patrons a Pleasant
Holiday

THE E. B. BROWN OPTICAL CO.

803 Union Commerce Bldg.

MAin 1-2428

GREETINGS and BEST WISHES

HAROLD L. BARBER

DISPENSING OPTICIAN

37 Years Experience Filling Oculists, Prescriptions

716 National City Bank Bldg.

PR 1-1700

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Many Friends

**HEILMAN
FURNACE & APPLIANCE CO.**

GAS — OIL and COAL FURNACES

750 EAST 152nd STREET

GL 1-9063

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Many Friends

HILDEBRANDT PROVISJON CO.

3619 WALTON

ME 1-3700

Lietuviai Omahos šimtmečio minėjime

Geriausi sveikinimai draugams ir rėmėjams

GEORGE M. KNOBLAUCH, INC.

GENERAL INSURANCE

Hanna Building

SU 1-3344

GREETINGS and BEST WISHES

THE LAKE ERIE BUILDING MATERIAL COMPANY

YOUR NEIGHBOR

ELMER HOCKER, General Manager

1321 MARQUETTE

HEnderson 1-5000

GREETINGS and BEST WISHES

To All the Lithuanian People

OHIO IRON WORKS

INDUSTRIAL STEEL FABRICATORS

879 ADDISON RD.

EX 1-7823

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

DeBARRY OLDSMOBILE

SEE THE MOST OUTSTANDING OLDSMOBILE

16101 Kinsman at Lee Rd.

WY 1-3333

GREETINGS and BEST WISHES

TO ALL OUR FRIENDS

THOMAS J. UNIK CO.

INSURANCE AGENCY
EVERYTHING IN INSURANCE

Union Commerce Bldg.

TO 1-0200

Greetings and Best Wishes To Our Friends and Patrons

WATERLOO HARDWARE & PAINT COMPANY

We Carry a Complete Line of Hardware Supplies
FLOOR SANDERS FOR RENT
We Give and Redeem Eagle Stamps

16009 WATERLOO ROAD

KE 1-1300

GREETINGS AND BEST WISHES

To the Lithuanian People

VARCO PRODUCTS INC.

STEEL FABRICATORS

Edward Black, General Mgr.

480 GREEN RD.

IV 1-6895

Geriausi sveikinimai ir linkėjimai visiems lietuviams

Wm. H. BROWN REALTORS

17591 BROADWAY

MAPLE HEIGHTS

MO 2-1400

Kai susikaupta daug darbo, pačiam laikui, sakoma — rugpjūtė. Tokia rugpjūtė Omahos lietuvių kolonijos dainininkams, tautinių šokių šokėjams ir vaidintojams susikaupė gana prasmingai į rugpjūčio mėnesį. Šio mėnesio laikotarpyje jiems teko pasirodyti Omahos miesto masėms tris kartus: 14 d. — Turner Parke, 23-29 d. d. — AK-SAR-BEN Field ir 28 d. parade miesto gatvėse. Tie visi pasirodymai praėjo sklandžiai ir su pelnytu pasisekimu. Jiems per visą karštąją vasarą buvo ruošiamasi.

Visi minėtieji lietuvių pasirodymai buvo atlikti ryšyje su Omahos miesto 100 metų sukakties minėjimu. Dalyvauti miesto šimtmečio minėjime lietuvių, kaip ir kitos šiame mieste gyvenančios organizuotos tautybės, buvo pakviesti tam tikslui sudaryto miesto šimtmečių minėti komiteto. Lietuviams nutarus prie šimtmečio minėjimo prisidėti, buvo sudarytas specialus komitetas ir darbas pasiskirstytas sekcijomis. Apie tai plačiau rašiau Dirvos Nr. 16 (Omahai 10 metų), todėl čia organizacinės pusės smulkmenų ir nebekartosiu. Gi pasirodymams parengti ir jų rengimui vadovauti balandžio mėn. pabaigoje buvo iš Chicago iškvieštas rež. G. Velička. Jis čia atvykęs, pasirodymui Turner Parke, paruošė naują dainų ir tautinių šokių montažą: "Ziedas, kurio jieško pasaulis".

Šio scenos veikalo pastatymui, visi vietos dainininkai, tautinių šokių šokėjai ir vaidintojai susijungė į vieną vienetą — ansamblį. Ir jau gegužės pirmojoje pusėje buvo pradėtos repetitijos: M. Leškys su choristais ruošė dainas, M. Aukštuolis — tautinius šokius, o pats autorius — vaidybinių pusę ir apjungimą visų dalių į vieną vienetą. Kadangi veikala pavyko parengti anksčiau, negu reikėjo pasirodyti Turner Parke, tai liepos mėn. 31 d. "Sokol" salėje Omahos lietuviškoji visuomenė turėjo progos matyti premjerą.

Ši dainų ir tautinių šokių monaża rež. G. Velička parengė specialiai lietuvių kalbos nesuprantančiai publikai. Čia daug dainų, šokių ir veiksmo, o vaidintojų dialogai sureduoti iki minimumo. Tačiau lietuviui jis labai mielas žiūrėti, o iš vaidintojų tartų trumpų frazių, turinys lengvai suvokiamas.

Nesimu vertinti paties scenos veikalo bei jo išpildymo iš esmės, nes neesu meno kritikas. Tačiau eilinio žiūrovo akimis žiūrint, spektaklis buvo puikus. Darniai nuskambėjo dainos, o ypač gražiai buvo sušokti tautiniai šokiai. Ir techniškai gerai paruošti ir šokių metu išlaikta linksma ir pakili nuotaika. Žiūrovui atrodė, kad šokama ne todėl, kad taip surežisuota, bet todėl, kad jaunimui linksma. Tik vietoj valso ar tango, šokamas malūnas, oželis, lenciūgelis ir kt. Ne veltui kiekvieną šokį palydėjo gausūs plojimai.

Ispūdingas buvo ir laumy šokis — baletas, kurį pagal rež. G. Veličkos nurodymus sukūrė ir kitas šokėjas parengė septyniolikmetė high school mokinė (šiais metais baigs) J. Totilaitė. Tai ne pirmasis jos pasirodymas. Ji ne kartą esame matę scenoje šokančią baletą per minėjimus. Ji Totilaitė ne savamokslė. Ji baletą mokėsi virš metų Vokietijoje pas žymią Kijevio baleriną. Todėl daug kas jai pranašauja sėkmingą balerinos karjerą.

Nors "Sokol" salės scena paliginamai erdvi, tačiau masei dalyvių (68) buvo kiek ankšta. Tačiau prityrusi rež. G. Veličkos ranka kiekvienam vaidintojui rado vietelę, taip, kad ir masinės scenos praėjo be jokių sutrikimų ir susigrūdimų.

Dekoracijas, vaizduojančias Nemuno upę ir jos pakrantes piešė B. Sulskis. Scenos įrengimus atliko: J. Deksnys, P. Mikalauskas, J. Bukšnyš ir J. Damijonaitis. Tautiniams šokiams grojo: K. Stonys, T. Spaskis ir R. Gartigas.

Kadangi žiūrovų eilėse bei lietuvių sėdėjo ir keli desėtkai kviestų amerikiečių, jų tarpe du meno žinovai iš Omahos šimtmečių minėti komiteto, tai prieš vaidinimą G. Aukštuolienė per mikrofoną trumpai atpasakojo veikalo turinį anglų kalboje, o vaidinimo metu viena kita frazė tą turinį dar paryškino.

Vaidinimui pasibaigus, ansamblio vadovus ir ansamblių šokių sveikino Omahos šimtmečių minėti lietuvių k-to reikalų vedėjas P. Adamonis ir ALB Omahos apylinkės pirmininkas J. Sakalas. Po to, P. Adamonis kvietė vieną po kito meno vadovus pasirodyti publikai. Čia kiek neskanų įspūdį paliko neoras iškviešti tautinių šokių vadovą M. Aukštuolį.

Pelno iš šio parengimo turėta \$369. Tai suma, kuri nedidelėje Omahos lietuvių kolonijoje naujų ateivių parengimuose iki šiol nebuvo pasiekta.

Čia dar pavasarį buvo pastatyta estrada, o jos viduryje ant atiebo buvo "užsodintas" tortas su šimtu žvakučių. Tat šioje vietoje rugpjūčio pirmoje pusėje ir pasirodė organizuotos tautybės Omahos visuomenei, ką jos iš savo gimtųjų kraštų yra atsinešusios.

rai. Radijo stoties KBON pra-nešėjas Mr. Mac Cann atsiliepdamas apie šį lietuvių pasirodymą tarp kita ko parašė, jog tai didžiausias šių metų parengimas. O Omahos dienraštis "World Herald" sekančią dieną įdėjo šio vaidinimo aprašymą, pažymėdamas, kad ir profesionalas pavydėtų dainininkams jų balsų, o šokėjams — jų kojų. Įdėjo taip pat iš šio vaidinimo ir vieną nuotrauką (laumė ir piemenukas).

"MALONAS" SUKOSI VISA SAVAITĖ

Ten, kur kiekvieną pavasarį Omahos gyventojai mėgina laimėti arklį lenktynėse (AK-SAR-BEN Field), rugpjūčio mėn. 23-29 dienomis buvo duodamas istorinis spektaklis, vaizduojantis Omahos šimtmečio gyvenimo būdinius ypatumus. Tam tikslui čia prieš estradą, talpinančią apie 15000 žiūrovų, buvo pastatyta didžiulė scena. Pati scena vaizdavo tą žemės plotą, kuriam buvo pastatyti pirmieji Omahos pastatai. Tai dviejų kelių kryžkelė, o aplinkui pakilimai ir nuolaidumai — kokia faktiškai ir yra Omahos terena. Čia par ištisą savaitę ir buvo kartojamas kas vakarą tas pats spektaklis, kuris prasidėdavo 8,30 val. ir baigdavosi — 11,15 val.

Šį spektaklį organizavo Omahos šimtmečių minėti komitetas, o vykdė vietos ir kviestinės meno pajėgos iš kurių svarbiausi: režisoriaus James Vincent Russo ir aktorius Jeffrey Lynn; abu iš New Yorko. J. Lynn ir vaidino spektaklyje svarbiausią rolę, vaizduodamas Omahos miesto dvasią. Scenos apšvietimą, kuris tikrai buvo puikus ir įspūdingas, įrengė taip pat kviesti specialistai iš Hollywoodo. Žodžiu, šiam spektakliui pastatyti nepagalvota lėšų nei meninėms pajėgoms, nei technikiems įrengimams.

Sceną nušvietus prožektoriams, matome prie savo palapinių bešokančius indenus. Čia atkeliauja pirmieji pionieriai ir daro su jais sutartį. Vėžimais, pakinkytais arkliais ar jaučiais, naujakurių atvažiuoja vis daugiau ir daugiau. Pro čia praeina ja iš rytinių valstybių išva-ryti murmonai. Nebraskai Kongresas suteikia valstybės teises. Ginčai vietos valdžios posėdyje net su muštynėmis sprendžiant klausimą, kur turi būti valstybės sostinė: Omahoj ar Bellevue. Pravedimas pro Omahą geležinkelio, jungiančio Atlanto ir Ramiojo vandenyno pakraščius. Steigimas "stock yard" su skerdykla ir pirmosios spe-

(Pareikla i 6-ta pusl.)

Rugpjūčio 14 d. 8,30 val. vakare buvo duotas čia lietuvių spektaklis, kuris pradėtas Amerikos ir Lietuvos vėliavų išnešimu bei jų pagerbimu. Toliau sekė abu himnai, kuriuos sugiedojo: Amerikos — I. Sarkaitė, o Lietuvos — visas ansamblis. Po to, Sv. Antano parapijos klebono kun. J. Jusevičiaus invokacija anglų kalboje.

Prieš pradant vaidinimą, G. Aukštuolienė (čia gimusi ir mokslus išėjusi lietuvaite) per mikrofoną atpasakojo scenos veikalo turinį, įterpdama kiek istorinių bei geografinių žinių apie Lietuvą. O smulkūs paaiškinimai vaidinimo metu sudarė galimybę lietuvių kalbos nesuprantančiai publikai sekti veiksmą scenoje. Jos taisyklinga anglų kalba ir lietuvių tautinis kostiumas užintrigavo ne vieną žiūrovą. Dvi "ladies", sėdinčios greta manęs, viena kitos klausė: "Who is she"? Patenkinau jų smalsumą.

Turner Parke lietuvių ansamblis pakartojo tą patį veikala: "Ziedas, kurio jieško pasaulis", nes jis šiam pasirodymui specialiai ir buvo parengtas. Tačiau reikia pastebėti, jog šis pastatymas išėjo kiek blankesnis, negu "Sokol" salėje. Tai įvyko ne dėl režisieriaus ar ansamblių kaltės, bet grynai dėl techniškių kliūčių. Estrada nors ir gerokai erdvesnė, negu "Sokol" salės scena, bet slidi. Paviršius padengtas skarda. Tautinių šokių šokėjai jautėsi kaip ant ledo, todėl kiek nukentėjo šokių tempas ir darnumas. Dainos atvirame ore taip pat neskambėjo taip gerai, kaip salėje. Neįmanoma čia buvo pritaisyti dekoracijų, kas savaime suprantama, mažino pastatymo bendrą įspūdį.

Tačiau, nežiūrint šių pastatymui nepalankių techniškių aplinkybių, lietuvių pasirodymas Turner Parke ir vietos spaudos ir radijo buvo įvertintas labai ge-

Greeting and Best Wishes To Our Friends and Patrons

PEACOCK CLEANERS, Inc.

TAILORS — FURRIERS
TRY US FOR YOUR CLEANING
YOU WILL BE SATISFIED

12914-16 Forest Ave. MAIN PLANT SK 1-7232
8139 Euclid Ave. MAIN PLANT RA 1-9182
10603 Union Ave. VU 3-4609
9201 East 131st St. WY 1-1220
3045 East 102nd St.
6214 Broadway Ave. VU 3-2323

HOLIDAY GREETINGS

To Our Friends and Patrons

REALTY MORTGAGE SERVICE INC.

405 Prospect — Fourth Building MAIN 1-5088

BEST WISHES

To All the Lithuanian People

For a Pleasant Holiday

SUMWALT INSURANCE AGENCY

GENERAL INSURANCE

1010 Euclid Bldg.

TO 1-5888

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

ROBERTS — GORDON GAS FIRED HEATING EQUIPMENT

RAY E. LANDERS

N. B. C. BUILDING

Superior 1-9322

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

ST. CLAIR BUILDERS & SUPPLY CO.

BUILDERS SUPPLIES—BRICK—CEMENT—LIME

20020 ST. CLAIR AVE.

KE 1-6000

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

A. D. PELUNIS

DeSOTO—PLYMOUTH CARS

13123 Detroit Avenue

BO 2-6433

Greetings and Best Wishes

To Our Friends and Patrons

PARSON'S PAINTING CO.

BRUSH OR SPRAY

Commercial Residential
Industrial

PAINTING AND DECORATING

Specialists in Color Harmony
"PERC"

4500 EUCLID AVENUE

ME 1-4735

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

UNITED PROVISION

CLEVELAND and COLUMBUS, OHIO

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Many Friends and Patrons

UNITED ERECTING COMPANY

4500 EUCLID AVENUE

HE 1-3310

SENIAU IR DABAR

K. S. KARIUS

KEISTA POLITIKA KOMUNISTŲ ATŽVILGIU

Keistai pasikartoja ta pati politika Baltuosiuose Rūmuose. Washingtone kas liečia komunistų veiklos tyrimą dabar, kaip buvo ir prieš Rooseveltą.

Demokratų kongreso atstovas Martin Dies (1938-1945 m.) demokratų valdymo laikotarpiu buvo Atstovų Rūmų prieš amerikoniškos veiklos tyrimo komiteto pirmininkas.

Roosevelto laikais smarkiai įsigalėję komunistai varė prieš Dies nemazgesnę smerkimo propagandą, kaip dabar daro prieš respublikoną senatorių McCarthy, senato prieškomunistinės veiklos tyrimo pirmininką.

Ypačtingas supuolimas: Dies tada buvo slopinamas prezidento Roosevelto ir jo žmonos, kaip dabar Eisenhoweris slopina McCarthy, vadovaujant Eisenhowerio broliui, užkulisinei Baltųjų Rūmų jėgai.

Anuo metu, Rooseveltienės proteguojamas, jaunas komunistas poetas buvo spraudžiamas į augštesnius karo laivyno karininkus, ir paugštintas, privertus "apvalyti" jį nuo komunistų. Dabar, Eisenhowerio generolai sukėlė prieš McCarthy audrą, išvystydami prieš McCarthy neseniai per televiziją užsibaigusią "bylą", kurioje pastumdėliu panaudotas armijos sekretorius Stevens, ginti armiją, kurios augštusius pareigūnus McCarthy apkaltino už paugštintimą vieno Nexo Yorko žyduko komunisto ir slaptojo radaro laboratorijoje laikymą apie 30 komunistų, kurie iki tol armijos vadų buvo pripažinti "ištikimais". Savo patarėjų įkalbamas, Eisenhoweris darė spaudimą į senatorių McCarthy neįleisti armijos generolų, kurie tą žyduką paugštino, nors pripažino, kad armija tuom darė klaidą, ir viešai paskelbė, kad ateiityje to daugiau vengs. "Byla" prieš McCarthy buvo suorganizuota Baltuosiuose Rūmuose, vasario mėnesį, visai slapta, me augštųjų galvų pasitarime, bet prezidento griežtai uždrausta išduoti kas tame pasitarime dalyvavo. Ir paslaptis išlaikyta iki šiolei.

Nors ta "byla" plyšo kaip tuščias burbulas, tačiau to neužteko, sugalyota ją pratęsti ir toliau, pavedant paties senato komisijai padaryti apie senatorių McCarthy savo išvadas.

Bešališki Amerikos juristai, kurie sekė tą televizijos komediją, po jos paskelbė spaudoje, kad tai buvo "menki, išgalvoti tušti kaltinimai, sukurstyti pasalingos administracinės grupės, aiškiai neturintys politinio nusmanymo", kuri pasinaudojo "silpnu, nesumanu, klaidingai pritaikintu toms pareigoms" armijos sekretorium.

"Knygų degintojas"

Kada McCarthy iškėlė, kad Amerikos pasiuntinybėse užsienio šalyse įsteigtose neva informacijos biuruose apie Ameriką prigrusta komunistų autorių knygų ir pareikalavo tas knygas iš tų biurų pašalinti, jis buvo apšauktas "knygų degintoju". Prezidentas Eisenhoweris tuo laikotarpiu sakė kelias viešas kalbas. Ir jo kalbų mašytojai kiekvienoje buvo įspaudę "knygų degintojų" smerkimą, kaip prezidentas nesidrovėdamas kartojo. (Eisenhowerio kalbas rašo specialus "kalbų" štabas).

McCarthy buvo užtaukuotas kada iškėlė Korėjos karo metu Anglijos laivų pasitarimą komunistinei Kėnijai gabenant

jai reikmenis. Tuo metu Amerika pilė šimtus milijonų dolerių gelbėti Angliją, kad ekonominiai sustiprėtų. McCarthy reikalavimas nutraukti tokios sąjungininkėms Amerikos paramą prezidentą labai pikтино.

Dies neiškentė

Martin Dies, kuris ir dabar yra kongreso atstovu iš Texas, kuris taip pat sekė McCarthy "bylą" ir mato jo prieškomunistinę veiklą, neiškentė. Jis paruošė platų savo laikų pergyvenimo viešą pareiškimą spaudai, išskeldamas kaip jis buvo savo partijos administracijos persekiojamas už komunistų veiklos sekimą. Jis pasakė, kad McCarthy dabar atsidūrė savo partijos administracijos nemalonėje, kaip jis buvo atsidūręs Roosevelto valdymo laikais.

Dies dabar paskelbė, kad 1941 metais jis buvo įteikęs Rooseveltui sąrašą apie 2,000 žinomų komunistų, tarnavusių valdiškoje vietoje "ištikimais" piliečiais. Tarp jų buvo vardai Alger Hiss, kuris dabar sėdi kalėjime už vogimą ir perdavimą Kremliaus agentams State Departmento paslapčių; Harry Dexter White (Weiss), augšto izdo departamento pareigūno, kuris pagaminė projektą nugalėtos Vokietijos viščiškam sunaikinimui ir davė rusams Amerikos okupacinių pinigų spausdinimo klieses, kuriomis bolševikai prisispausdino šimtus milijonų dolerių. Už juos Amerika turėjo paskiau atsiskaityti. Jis Trumano buvo paskirtas augštu pareigūnu UN organizacijoje. Pagaliau nusizūdė, gal jausdamas netoli galėsiąs bėgti, kai prieš porą metų senatorius McCarthy paskelbė įtarmą, kad dešimtys Amerikos komunistų tarnauja augstose vietose UN organizacijoje (tada eilė jų buvo iš vietų paleista). Rooseveltas atsiskakė Dies "nėsamonių" klausyti ir jo įspėjimus ignoravo.

Dabar kongresmanui Dies prabilus apie anuos laikus, jį jį vėl kibo Rooseveltienė, kėsindamasi daryti savotišką išvadą apie tuos laikus. Bet jis iškėlė tai, kad jau tais laikais daugybė liberalų buvo užsikrėtę komunistu ir apspitę Rooseveltą. Jie darė savo įtaką ir prezidentas nespriešino, sutikdamas leisti jiems laisvai veikti, nenorėdamas kiršintis. Bet tas jau reišė Roosevelto atsidurimą visiškoje tų komunistų įtakoje.

Dies pasako, kad Rooseveltas, zinodamas visa tai, kovojo prieš jo komunistinės veiklos tyrinėjimą. Vėliau net ėmėsi jį persekioti, reikalaujamas tyrinėjimus sulaukyti, nes tuomi kenkė demokratų partijai, kiršindamas komunistus prieš demokratų partiją.

Dies išveda, kad šių dienų komunistinės veiklos tyrinėjimų persekiojimas administracijoje galvų yra lygiai toks pat, kaip buvo seniau, jo laikais.

Cia esu kelis kartus užsiminęs, kad vargu ar yra išlikę kurie žymesni amerikiečiai nepatekę į komunistų propaagandos pinkles nuo 1933 metų, kada Rooseveltui pripažinus Sovietų Sąjungą, Ameriką užpludo tūkstančiai Kremliaus agentų. Jie ėmė ruošti Ameriką perversmui ir pagaliau jau buvo įsitikinę, kad "po pusės metų karui pasibaigus Amerikoje bus sovietai". Laimė, kad karas anksčiau baigėsi, Rooseveltas staiga mirė, ir pokariniai sovietų užgrobinėjimai atidarė daugeliui amerikiečių akis.

Pasikeitė Washingtono administracija ir su ja atėjo nauji veidai į valdžią. Tačiau, kaip de-

mokratų daug buvo komunistų palieštas, taip ir respublikonų augštų valdininkų tarpe yra daug, kurie neiškilo nenuspalvoti raudonai, ir kurie labai nemėgsta tų, kurie skelbia nutraukimą ryšių su Kremlium. Kai vieni įveda komunistams bausti įstatymus, kiti jieško konstitucijoje straipsnių, kurie padarytų komunistų baudimą neleistinu.

JAV ARMIIJA SUDRAUSMINAMA.

Po rugsėjo 1 dienos Amerikos karinėse pajėgose grąžintas karininkų sveikinimas visur, kur tik žemesnio laipsnio kariai susitikis savo viršininkus.

Demoralizuojant Ameriką bendrai buvo panaikintas augštesniųjų sveikinimas už oficialių patalpų ir oficialių pareigų. Kareiviuose disciplina ir supratimas kareiviškų pareigų buvo nustojes reikšmės.

Tas buvo pradėta vykdyti prieš trejus metus. Ir armijos vadai pamatė, kad tokie kareiviai pavirto tik uniformuotais berniokais. Nesijausdami varžymų jie pasidarė ir menki kariuotėjai.

Karinėse pajėgose buvo taip sutvarkyta, kad mažmožiū nepasitenkinęs vyrukas galėjo ragovimą ir perdavimą Kremliaus agentams State Departmento paslapčių; Harry Dexter White (Weiss), augšto izdo departamento pareigūno, kuris pagaminė projektą nugalėtos Vokietijos viščiškam sunaikinimui ir davė rusams Amerikos okupacinių pinigų spausdinimo klieses, kuriomis bolševikai prisispausdino šimtus milijonų dolerių. Už juos Amerika turėjo paskiau atsiskaityti. Jis Trumano buvo paskirtas augštu pareigūnu UN organizacijoje. Pagaliau nusizūdė, gal jausdamas netoli galėsiąs bėgti, kai prieš porą metų senatorius McCarthy paskelbė įtarmą, kad dešimtys Amerikos komunistų tarnauja augstose vietose UN organizacijoje (tada eilė jų buvo iš vietų paleista). Rooseveltas atsiskakė Dies "nėsamonių" klausyti ir jo įspėjimus ignoravo.

Tokia tvarka buvo savo laiku bandoma Rusijoje, kada norėta laimėti revoliuciją. Bet po revoliucijos tuoj buvo panaikinta. Galbūt tie, kurie norėjo pasitarnauti komunistui, įkalbėjo Amerikos karinei vyresnybei "sudemokratinti" kariuomenę, paskubinti demoralizaciją ir joje daug laimėti.

Greetings and Best Wishes
To Our Friends and Patrons

DAVIDSON MOTORS, INC.

DODGE — PLYMOUTH

COMPLETE

SERVICE FACILITIES

3140 WEST 25th STREET

SH 9-0900

BEST WISHES
To Our Many Friends

M. O. MATTLIN

SPINET PIANOS
OF DISTINCTION

Easy Terms can be Arranged

2027 EUCLID AVENUE

PR 1-7633

ŠIMTMEČIO MINĖJIME

(Atkelta iš 5-o pusl.)
taklio dalies pabaigai — tautinių grupių šokiai.

Tautinių grupių pasirodymas su šokiais į šį istorinį spektaklį buvo įtrauktas kaip integralinė jo dalis. Šešių tautybių šokiai buvo skirta apie 20 minučių; tai kiekvienai tautybei maždaug 3 minutės. Scenoje tautinių grupių kolektyvai pasirodė šia eile: lenkai, čekai, ukrainai, danai, vengrai, lietuviai. Ši pasirodymo eilė buvo nustatyta ne atsitiktinai.

Įspūdingesni šokiai buvo paklikti pabaigai, o lietuvių "malūnas" — pats paskutinis. Šokių atlikusi tautinė grupė iš scenos neišėdavo, o pašitraukusi į scenos pakraštį nežymiais judėjimais turėdavo pritarti pagal muzikos taktą šokančiajai grupei. Tai, kai buvo šokamas "malūnas", lietuvių šokėjams asistavo visi spektaklyje dalyvavusieji kitų tautybių šokėjai. Visų grupių tautiniams šokiais ir atitinkamoms spektaklio vietoms grojo didžiulis simfoninis orkestras.

Vis tik maloniai kuteno lietuvių žiūrovo ambiciją, kai dešimtą taktantines žiūrovų mases akivaizdoje grakščiai sukosi "malūnas", palydimas ne tik simfoninio orkestro, bet ir an-

samblių — choristų dainavimo: "Zurū, zurū malūneli". Permainingos "malūno" figūros buvo kelis kartus palydėtos gausiais publikos plojimais.

Po "malūno" visos tautybės sudaro didžiulį ratą, kurio viduryje amerikiečiai šoka "Square Dance". Tuo ir baigiasi spektaklio pirmoji dalis.

Antroje dalyje: medelių sodinimas, tarptautinė paroda, įvykusi 1898 m. ir XX amžiaus technikos pažanga. Pastarajai pavaizduoti pravažiuoja pro scena automobiliai nuo pačių pirmųjų modelių iki šių dienų patogių mašinų. Dar Boys Town įkūrimas 1917 m. ir pabaigai — vėl sumirga scena įvairiaspalviais rūbais. Tai pasirodo visi spektaklio dalyviai publikos atsisveikinimui.

Nors ansamblių pasirodymas šiame spektaklyje trukdavo trumpai — tik 3 minutes, bet, kai reikėjo tai kartoti kasdien, per ištisą savaitę, teko jiems įtempti visas fizines jėgas ir sukaupti visus išvermės likučius.

Kaip minėjau, spektaklis kasdien pasibaigdavo 11.15 val. nakties. Tai kol jie pasiekia namus, užvalgo ir atsigula, jau 1 valanda sekančios dienos. Numigus 3-4 valandas, reikia keltis ir skubėti į darbą. O sekančią dieną ir vėl tas pats.

(B. d.)

BEST WISHES
For a Pleasant Holiday
JOSEPH M. SWEENEY

Sheriff

Geriausai sveikinimai ir linkėjimai visiems lietuviams

JUDGE PERRY B. JACKSON

MUNICIPAL COURT

Mūsų geriausai sveikinimai visiems lietuviams

JACK KLUM REALTY CO.

15604 Waterloo Rd.

IV 1-2901

GREETINGS and BEST WISHES

BUILDING LABORER'S Local No. 310

JAMES O'TOOLE, SECRETARY

1220 ONTARIO ST.

Geriausai sveikinimai ir linkėjimai visiems lietuviams

JOHN KNIFIC REALTOR REAL ESTATE

JOHN & RUDOLF. ALL KINDS OF INSURANCE

820 East 185th St.

IV 1-7542

D a ž a i

VARNIŠAI, ENEMALIAI

Gaminame senoviškus allejinius ir naujus sintetinius dažus lauko ir vidaus dažymui.

Visokios rūšys ir spalvos, tinkančios įvairiausiame dažymui. Tai vienintelė lietuviška dažų dirbtuvė JAV. Turi 35 metų praktiką.

Specialios kainos lietuviams ir didelės nuolaidos dažytojams.

ACE LABORATORY
SUBS. ALTEX PRODUCTS
S a v. P. J. ŽIURYS

1614 Coutant

Lakewood, Ohio

Telef.: AC 1-5385

(40)

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

NORWOOD DRUG, INC.

PRESCRIPTION SPECIALIST

6411 Superior Ave.

HE 1-1035

Best Wishes to Our Friends and Patrons

M. WINOGRAD & COMPANY

MANUFACTURERS OF FINE FURNITURE

MAURICE WINOGRAD, Mgr.

2536 Euclid Avenue

CHerry 1-3637

GREETINGS and BEST WISHES

THE McKEE PLUMBING SUPPLY CO.

Wholesale Distributors

BRIGGS KOHLER PLUMBING FIXTURES

3580 EAST 93 ST.

BR 1-5600

HOLIDAY GREETINGS
TO YOU ALL

NEO MOLD COMPANY

INDUSTRIAL SAND BLASTERS

2183 EAST 18th STREET

CH 1-2225

Greetings and Best Wishes to Our Friends and Patrons
HALE'S RESTAURANT
SERVING THE FINEST FOODS

6930 Superior Avenue

EX 1-9084

Sveikinimai ir geriausai linkėjimai mūsų draugams ir rėmėjams

MEIRING MILLINERY

WE CARRY THE LATEST STYLE HATS

5721 Lorain Ave.

ME 1-2773

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

A. A. BRONIUS BARTKONAS

Rugsėjo mėn. 12 d. 1 val., sa-
vamoose (1884 Grasmere St.,
Cleveland 12) mirė buv. Lietu-
vos kariuomenės majoras Bro-
nius Bartkūnas.

Vėlonis buvo gimęs 1899 m.
lapkričio 11 d. Panevėžiuo dvie-
re, Vilkijoje. Mokslus ėjo Rusijo-
je ir Lietuvoje. 1918 m. grįžo iš
Rusijos ir tuoj įsijungė į savanorių
eiles, dalyvaudamas kovose dėl
Lietuvos nepriklausomybės.

Į Clevelandą Bronius Bartkū-
nas su šeima atvyko 1947 m.
liepos 8 d. Čia tuoj įsijungė
organizacinę veiklą. Aktyviai
reikėsi Tautinės Sąjungos sky-
riuje, Ramovėje, SLA 136 ku-
opoj ir kitur. Buvo nuosirdus
Dirvos bičiulis.

Vėlonis pastaruoju laiku ne-
galavo žiūrėti. Palaidotas rug-
sėjo mėn. 15 d. Kalvarijos kapi-
nėse.

PRANESIMAS SKAUTAMS

D. L. K. "Vytauto" dr. vės ir
D. L. K. "Kęstučio" dr. vės skau-
tai ir kandidatai šį šeštadienį,
rugsėjo 18 dieną, 10 val. iš ryto
renkasi prie Lietuvos salės išky-
lai.

Iškyla įvykis jeigu bus gražus
oras. Pasiimti sumuštiniai.

Draugininkai

SUNKIAI SUSIRGO GEN. NAGIUS

Praejusią savaitę gen. Nagius
nusilaužė koją ir buvo paguldy-
tas į ligoninę.

LATVIŲ-LIETUVIŲ VIENYBĖS GEGUŽINĖ

Latvių-Lietuvių Vienybės Cle-
velando skyrius sekmdienį,
rugsėjo 19 d., rengia vasaros
sezono baigtuvių gegužinę na-
riams ir svečiams. Gegužinės
vieta — Skujenių vasarvietė
prie 6 kelio (Chardon Road) apie
13 mylių nuo Euclid Ave. par-
važiavus Chagrin River East
Branch (antrąjį upelį), pasukti
pirmuoju žvyruotoju keliu į de-
šinę. Kryžkelėse bus plakatai.
Laužas dešrelėms kepti, pasi-
taikius lietui plačios patalpos,
patogus mašinų pastatymas, šo-
kia, šeimyniškas bufetas. Smul-
kesnės žinios telefonu MU
1-7106.

LIUCILĖ M. ŽIORYTĖ

Liucijos ir Felikso žiurių duk-
tė, baigė galingųjų seserų
mokslus Liuteronų ligoninėje.
Diplomų įteikimo iškilmės įvy-
ko Public Auditorium Mažajame
Teatre. Iš 16 mergaičių, ga-
vusių diplomus, tik Liucilė buvo
vienintelė lietuvaitė. Nuo spalio
4 d. Liucilė pradeda dirbti Cle-
veland Clinic ligoninėje.

V. NAGEVICIENE

baigė galingųjų seserų mo-
kyklą ir gavo diplomą.

P. ČECETIENĖ CLEVELANDE

viešėjo dvi savaites pas p. Sen-
bergus.

SKTN. TADAS NAGINIONIS

grįždamas iš Chicagos Bostonan,
pakely buvo sustojęs pas bičiū-
nius Clevelande. Jis yra Lietuvos
Skautų Brolijos JAV I-jo rajono
vadeiva. Vasarą dirbo Chica-
goje, o dabar grįžta tęsti studij-
ų Bostono Universitee. Šioje
kelionėje ir lankydamas savo
rajono skautiškus vienetus sktn.
T. Naginionis keliauja savo "iš-
kyliniu" — mažuoju Renault au-
tomobiliu.

PAKVIETIMAI Į ASS KONCERTĄ —

gaunami pas: V. Kamantą, 1323
Russell Rd. UT 1-4227; D. Bar-
tuškaitę, 8907 Esterbrook, GL
1-6482; K. Pažemėną, 767 E. 90
St., GL 1-7396; Spaudos kioske
(šv. Jurgio bažn.); Dirvoje ir
pas visus studentus skaites-tus.

DR. SUKAREVICIUS,

dr. J. Sukarevičiaus brolis iš
Lincoln, Ill., kelias dienas viešė-
jo Clevelande.

GRĮZO VIKT. PETERIS,

atitarnavęs JAV kariuomenėje.
Pastaruoju metu tarnybos laiką
praleido Prancūzijoje.

P. CICENIENE

buvo apie 11 d. Chicagoje. Ap-
lankė pažįstamus ir dalyvavo
giminaitės vestuvėse.

Maloniai kviečiame visus į š. m. rugsėjo mėn.
26 d. rengiamą Slovenian National House salėje
(6417 E. St. Clair Ave.)

KONCERTA-BALIŲ

Progamoje:

1. Solistė Juzė Augaitytė, Philadelphia, Pa.
2. Smuikininkas Izidorius Vasyliūnas, Lawrence, Mass.

Pradžią: 6 v. v.

Akademinio Skautų Sąjūdžio
Clevelando skyrius

MUSICARNIVAL

Musicarnival baigia vasaros
sezoną rugsėjo mėn. 19 d. Pro-
gramoje dalyvaus Nadja Wit-
kowska, John Shafer ir Sigmund
Romberg. Be šių pagarsėjusių
programos dalyvių užbaigai dar
pasirodys eilė kitų dainininkų
ir šokėjų. Musicarnival vyksta:
4401 Warrensville Center Rd.,
Cleveland 28.

GYVULIŲ LIGONINĖ

J. C. Taylor, veterinaras, skel-
bia atidarymą savo Mayo Ani-
mal Clinic ir Hospital, 12828
Carnegie Ave. Jis per daugelį
metų įgijo didelį patyrimą ir
yra Clevelande gerai žinomas.

KAS UZSISAKĖ

DIRVA
TAS NESIGAILEJO!

GREETINGS and BEST WISHES

CLIFFVIEW LAND COMPANY

2191 South Green Rd.

EV 2-1300

4 1/2 ACRES OF UNFINISHED BUNGALOW

FAMILY REALTY CO.

EV 1-5355
EV 1-5230

PO 1-8550
UL 1-4554

6604 Richmond Road

Best Wishes To Our Friends and Patrons for a Pleasant Holiday

SPEER'S LEADER DRUG

PRESCRIPTION SPECIALISTS

Corner 93rd and St. Clair Avenue

GL 1-5108

NOREDAMI PIRKTI OLDSMOBILE

ŠAUKITE

FA 1-9100

DOWD OLDSMOBILE

"ON THE HEIGHTS"

2900 MAYFIELD (tarp Coventry ir Superior)

Atidara pirmadienį, antradienį ir penktadienį vakarais — šeštadienį iki 6

NAUJIENA MOTERIMS

Lietuvaitės Alvinos Paulienės
SUPERIOR BEAUTY SHOP
Šį mėnesį pusmetiniai prade-
dant \$6.50.

(7013 Superior, tel. UT 1-1932).
Ateikit į mano salioną ir bū-
sit patenkintos savo grožiu.
Atdara nuo 9 val.

REMONTO DARBAI

Atlieku mažus ir pagrindinius
namų remontus, tinko darbus,
medžio darbus ir dažymą bei de-
koravimą.

V. RICKUS-RICKEVICIUS
Tel. HE 2-0683
1505 Addison Rd.

PIX BEVERAGE

45 rūšių alaus — visoki gaivi
nantieji gėrimai,
vynas ir šampanas
(prancūziškas)

Parengiama vestuvėms, baliams
pobūviams. Nemokamas prista-
tymas. Atdara ir trečiadieniais
iki 1 val.

6903 Superior Ave. EX 1-3311

RADIO — TV TAIŠYMAS A M U R C O .

Sav. JUOZAS DAUTARTAS

Darbas garantuotas.
Saukti kiekvienu laiku
8008 Clark Ave.
Telef.: OL 1-1790

(30)

NAMŲ IR ŪKIŲ PIRKIMO PARDAVIMO ĮSTAIGA

Visi, kurie turite parduoti na-
mus ir ūkius ar norite pirkti,
pirmiausia pasiteiraukite mūsų
įstaigoje.

WADE PARK REALTY

7032 Wade Park Ave.,
Telef.: HE 2-2922
Sav. A. Kazakevičius.

LIETUVIAI DAŽYTOJAI

dažo ir dekoruoja namus. Duo-
da 12 mėnesių išsimokėjimą.
Saukti:

EX 1-4245 (30)

J. CIJUNSKAS LAIKRODININKAS

Taiso ir parduoda laikrodžius
apyrankes ir kitas brangenybes.
Sąžiningas ir garantuotas dar-
bas prieinamomis kainomis.

6210 Dibble Ave.,
Cleveland 3, Ohio
Tel.: EX 1-0376

Mūsų prekybinė garbė paremta 40 metų praktika
parenkant medžiagų rūšis ir už jas garantuojant.
Mes nelaikom antros rūšies medžiagų, o jų kainos
žemesnės negu bet kurioj kitoj krautuvėj.

WOLFS FABRICS

7012 Superior Ave.

EN 1-3764

SUMUSTINIAI. GERIMAI. SODA.

MARNELL'S

7023 Superior Avenue

Saldainiai, Riešutai, Popkornai
Čia susitikit savo draugus po pamaldų
Geriausia kava mieste

PRADEKIT MAŽA SUMA! BET PRADEKIT DABAR!

Santaupos apdraustos iki \$10.000
3% palūkanų.

PASKOLOS JOSŲ PERKAMIEMS AR STATOMIEMS
NAMAMS

THE SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASS'N.

6712 Superior Ave. HE 1-2198
Cleveland, Ohio

Clevelandiečiai DABAR gali pamėgti
• Vasaros VĒDINIMĄ • Žiemos SILDYMĄ
MONCRIEF VISU METU
Taisymu

THE HENRY FURNACE CO. MEDINA, O

I. J. SAMAS, JEWELER

Šveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai
Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairūs dovanų
pasirinkimus.

7007 Superior Ave. Greta Ezella Theatre
Telef.: EX 1-3969. Bute: WA 1-2354

LEIMON'S CAFE

VISŲ LIETUVIŲ SUSITIKIMO VIETA

Alus. Vynas. Degtinė. Konjakai. Kiti gėrimai
Įvairūs valgiai, šeštadienį vakarais šokiai griežiant
geram orkestrui

731 E. 185 ST.

KE 1-9737

LIETUVIŲ KLUBO SVETAINĖ IR SALĖ

6835 SUPERIOR AVE.

Klubo ir salės vadovybė kviečia visus Clevelando
lietuvius įstoti į Lietuvos Klubą ir nuolat lankyti svetai-
nėje. Penktadieniais specialūs renginiai.

Kviečia visus lietuvius savoj salėj daryti susirin-
kimus, atšvesti vestuves, rengti vakarus ir koncertus.

Pilnai padengta apdrauda UTah 1-4515

WM. DEBBS PAINTING CO.

WM. DEBESIS
Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko
7526 Star Avenue Cleveland 3, Ohio

SUOPIS FURNITURE

Visokių rūšių baldai ir elektriniai bei kitoki reikmenys
virtuvei ir kiekvienam Jūsų buto kambariui

2EMOS KAINOS — MALONUS PATARNAVIMAS
689 East 185 St. IV 6-0400

Patogi vieta apsipirkti lietuviams naujakuriamas
lietuviškoje krautuvėje

P J KERSIS

609 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio

OFISO TELEF.: MAin 1-1773. REZIDENCIJA: PENINSULA 2521
Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba premiesčiuose, kreip-
kitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvai-
riuose apdraudose-insurance reikaluose.
Sutaisau paskolas pirmo morgečio. Patarnavimas ir išpildymas
garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

JAKUBS & SON FUNERAL HOME

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs
Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai

25 metai simpatingo ir rimto patarnavimo
6621 Edna Avenue ENdicott 1-1768

Redakcijos ir administracijos adresas — DIRVA, 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. — Telefonas: HENDERSON 1-6344. Redaktorius Balys GAIDŽIONA (buto telefonas: GL 1-3976).

Didžiosios Britanijos lietuviai

Iš M. Bajorino pranešimo Europos kraštų atstovų suvažiavimo

Didž. Britanijos lietuvių veiklai didžiausia kliūtis, gal kaip visur, yra pinigų stoka. Tai yra mūsų, Europos lietuvių nelaimė, kad dėl šios priežasties mes negalime atlikti tinkamai pareigų sau ir tautai.

Tiesa, žmonių pajėgos, daugeliui mūsų aktyviųjų veikėjų emigravus į užjūrius, irgi yra labai sumažėjusios, tačiau tas trūkumas nėra toks spaudžiantis kaip lėšų stoka.

Dar esant didesniam skaičiui lietuvių bendruomenė suspėjo įsigyti Londone Lietuvių Namus, lietuviškosios veiklos centrą ir "Nidos" spaustuve, dėl kurios tačiau gerokai įsiskolinta. Šitos skolos dabar yra mums sunki našta, tuo labiau, kad spaustuve dar nėra gavusi visų pinigų už pereinamą "Europos Lietuvio" spausdinimą.

Didž. Britanijos Lietuvių Bendruomenė yra sudaryta ne iš pavienių asmenų, bet iš tame krašte veikiančių 17 organizacijų (visuomeninių, kultūrinių, profesinių, sporto ir pan.), kurios yra Bendruomenės nariai. Organizacijos moka Kašto Valdybai nario mokesčių po 6 penus nuo nario per metus.

Bendruomenė priklauso apie 1500 lietuvių. Krašto Valdybos pajamų apie 35-40 svarų per metus jos vidaus veiklai užtenka. Kada Krašto Valdyba imasi atlikti kokį specialų uždavinį, jį lėšas gauna iš savo narių ar tam reikalui surinktų aukų. Krašto Valdyba kiekvienais metais padeda suorganizuoti skautų ir jaunimo vasaros stovyklas, ruošiasi steigti vargo mokyklą Londone, kviečia organizacijų valdybų bendrus posėdžius ir atstovauja Didž. Britanijos lietuvių tarptautiniuose lietuvių suėjimuose. Lietuvių reprezentaciją svetimtaučių tarpe vykdo Didž. Britanijos Lietuvių Sąjunga (DBLS).

Didžiausia ir aktyviausia lietuvių organizacija Britanijoje DBLS, turi apie 40 skyrių su apie 1000 narių. Šiais skyriais remiasi didžiausia mūsų lietuviškos veiklos dalis.

Propagandą vesti anglų tarpe yra labai sunku. Nors privaciai anglai mums rodo daug simpatijų, bet spauda ir visuomenė taikosi prie vyriausybės politikos.

DBLS finansai dabar yra apgailėtinoji būklė dėl įsiskolinimo, leidžiant "Europos Lietuvį". Sąjunga dabar neturi nė vieno apmokamo tarnautojo.

Iš kitų Londone centrus turinčių organizacijų pažymėtini yra Sporto ir Socialinis Klubas su 70 narių, Sv. Onos Draugija, įsisteigusi 1915 m., Lietuvos Rezistencinė Santarvė, leidžianti mėnesinį žurnalą "Santarvė", Lietuvių Klubas, veikias prie Lietuvių Namų, kuris rūpinasi Lietuvių Namuose ruošiamais pareigimais ir "Londono Vaidila" lietuvių meno sambūris.

Didesniuose provincijos centruose, kur veikia DBLS skyriai, lietuviai turi savo klubus. Veikia sporto klubai, vargo mokyklos, chorai.

Skotijoje yra mažiau naujųjų

ateivių ir gyvai tebeveikia senosios išveivijos lietuvių organizacijos, susibūrusios į vieną Skotijos lietuvių gyvai remia ir palaiko lietuvišką veiklą. Leidžia savaitraščių "Išveivų Draugą" ir veikia du pajėgūs lietuvių chorai.

Londone yra lietuvių Sv. Kazimiero katalikų bažnyčia, kurią aptarnauja du kunigai — mariojonai. Skotijoje irgi yra du kunigai. Lietuviai kunigai taip pat reziduoja Bradforde ir Manchestery. Visi kunigai, kiek pajėgia, aplanko ir kitas lietuvių kolonijas.

Lietuviai yra gana patenkinti, mai įsikūrę. Yra labai sunku gauti darbo savo specialybėse ir

dauguma lietuvių tebedirba fabrikuose, anglių kasyklose ir žemės ūkyje. Yra nemažai turinčių savus namus, kiti jau verčiasi savarankiškai — turi fabrikelius, krautuves, siuvyklas. Praktiškų profesijų asmenys, kaip inžinieriai ir gydytojai, dirba savo profesijoje.

Yra nemalonu pastebėti, kad su įsikūrimu ir gyvenimo sąlygų pagerėjimu, lietuviška veikla nukentė. Emigracija į Ameriką ir Kanadą vis dar tebeina. Į ten traukia didesni uždabariai, o prie Anglijos rīša labai gera socialinė apsauga, kurios pagalba gydynams namie ar ligoninėje nieko nekainuoja, neskaitant visu kitų pašalpų bei lengvatų. Inf.

Skautių Seserijos Vadija

Šį pavasarį kadencijai baigiantis buvo išrinkta naujoji Liet. Skautių Seserijos vadovybė. Vyriausiąja Skautininkė tapo vyr. sktn. Ona Zailskienė, jos pavaduotoja — F. Zapkuvienė, Seserijos Garbės Gynėja sktn. dr. J. Aglinskienė. Sktn. kun. St. Yla lieka ir toliau Seserijos dvasios vadu. Vyriausioji Skautininkė sudarė naują L. S. Seserijos Vadiją, kurios branduolį sudaro Chicagos ir apylinkių

skautių vadovės. Vadijon paskiriamos: reikalų vedėja — psktn. A. Karnavičienė, išdininė. Vyriausioji Skautininkė, jaun. skautių ir vadovių lavinimo sk. vedėja — sktn. L. Čepienė, skautių sk. vedėja — Sktn. Z. Juškevičienė, jūrų skautių sk. vedėja — sktn. H. Plaušnaitienė, vyresniųjų skautinių sk. vedėja — sktn. G. Meiluvienė, stud. skautių sk. vedėja — psktn. G. Caplikaitė, skau-

Mirus Ramovės nariui,

ATSARGOS MAJORUI
BRONIUI BARTKŪNIUI,

jo šeimai ir artimiesiems nuosirdžiai užuojautą reiškia..

L. S. Ramovė Clevelando skyrius

Mirus

BRONIUI BARTKŪNIUI,

Tautinės Sąjungos Clevelando skyriaus nariui, nuosirdžiai užuojautą reiškiamo žmonai, dukteriai ir artimiesiems.

Skyriaus valdyba ir nariai

Mirus mūsų nariui

BRONIUI BUDRIŪNIUI,

nuosirdžiai užuojautą reiškia žmonai, dukteriai ir artimiesiems.

SLA 136 Kuopa

Mielam švogerii, dėdei ir sponsorui

A. A. MAJORUI BRONIUI BARTKŪNIUI

mirus, su jo šeima kartu liūdimė

Mustelkiai, Mikalavičiai ir Mekišiai

tininkų sk. vedėja. — A. Kliorienė, tautinio auklėjimo vadovė — P. Orintaitė-Janutienė, užsienio reikalų skyrius — vyr. sktn. E. Putvytė, J. Daužvardienė ir sktn. dr. M. Budrienė, socialinio skt. vedėja — vyr. sktn. K. Kodatienė, ekonominio sk. vedėja — psktn. A. Motiejūnaitė. Spaudos reikalais rūpinasi: Seserijos Vadiją "Skautų Aide" atstovaus sktn. J. Liesytė, "Mūsų Vytiję" — sktn. G. Prielgauskaitė. Seserijos Vadijos biuletinį redaguos sktn. C. Jurkynienė.

Vyriausioji Skautininkė linkime sėkmės gražioje pūtyje su tokia didžia talka!

VYRIAUSIOJI SKAUTININKĖ SKAUTĖMS IR VADOVĖMS

Lietuvos Skautių Seserijos Vyriausioji Skautininkė v. s. Ona ZAILSKIENĖ tokiu laišku kreipiasi į visas mūsų skautes plačiajame pasaulyje:

"Mielosios Sesės, 1954 m. gegužės 30 d. Chicagoje, Skautių Vadovių Suvažiavimo iškilmingame posėdyje, perėmiau iš buv. Vyr. Skautininkės Dr. Kesiūnaitės Seserijos Dvasios Vadovo sktn. kun. St. Ylos pašventintą Lietuvos trispalvę ir Lietuvos žemės žiupsnelį — Dr. Pautieniaus simbolinę dovaną Seserijai.

Momentas buvo tikrai jaudinantis. Spausdama gimtosios žemės žiupsnelį prie savo širdies ir žiūrėdama į mane supusių skautių veidus, savo mintimis skridau į platųjį pasaulį, norėdama pažvelgti ir į Jūsų, Sesės, ilgingas akis. Nors daugelis iš Jūsų tada ir negalėjote dalyvauti, Jūsų gražios mintys ir linkėjimai rodė, kad Jūs — su mumis. Jaučiu šiandieną kiekvienos sesės artumą, net ir tos, kuri liko tyli.

Tokia nuotaika apgaubta perėmiau sunkias ir atsakingas P. L. S. Vyr. Skautininkės pareigas ir 24 storas bylas, Seserijos Vadijos sekretorės sktn. S. Radzevičiūtės kruopščiai sutvarkytas. Tačiau nenusimenu. Tikiu į viltingąjį Laimės žiburį. Žinau, Sesės, Jūs nepaliksit manęs vienos, visos, kaip bitutės, besistengdamos gražiai sugyventi, sustiprinsime tarpusavį ryšį ir, vieningai dirbdamos, išplėsimė Seserijos veiklą.

Tad prašau, Sese, Tavo nuosirdžios tautos įvairūs savitarpio ginčai ir nesutarimai kenkia skautiškajai veiklai, griaua pasitikėjimą mumis. Daugiau kuklumo ir geros valios sukaupkime savo širdyse. Bandykime nekreipti dėmesio į pasitaikančius nemalonumus, užmirškime įžeidimus. Stenkimės pasiimti iš gyvenimo tyro džiaugsmo, kad skautiškoje šeimoje bujotų tikrai giedri nuotaika. Gražia ir darnia veikla po Seserijos vėliava suburkime kuo didesnį skautišką lietuvių, kurios eidamos Dievo, Tėvynės ir Artimo keliu, išaugtų stipromis lietuviškomis asmenybėmis. Tebūnie mūsų visų svajonė, užsiliepsnojus Gedimino Kalne skautiškam lauželiui, pirmosioms su savo vėliava nuskubėti tenai. Budėkime!

— SKS —

Kaip sudraske...

(Atkelta iš 1-mo pusl.) dalyvauti Europos gynimė. 1950 m. spalio mėnesį tuometinis prancūzų karo ministeris Pleven pasiūlė sudaryti bendrą Europos armiją, į kurią įsilietų ir 12 vokiečių divizijų. Tuo būdu buvo siekta sutrukdyti, kad vokiečiai turėtų savo nacionalinę kariuomenę. 1952 m. gegužės 27 d. Pariziuje buvo pasirašyta Europos Gynybos Bendruomenės sutartis, į kurią įėjo Prancūzija, Vokietija, Italija ir Benelux val-

stybės (Belgija, Olandija ir Liuksemburgas). Kitą sutartimi, pasirašyta Bonnoje, Vokietijoje turėjo pasibaigti okupacinis režimas ir jai grąžintas valstybinis suverenumas. Už šią nuolaidą Vokietija atsisąžėjo savo tautinės kariuomenės, o naujai atsteigsimos vokiečių divizijos turėjo į Europos kariuomenę. Taip manyta pažaboti vokiškojo militarizmo atgimimą ir sutaisyti visiems laikams prancūzų ir vokiečių tautas.

Bet tuojau pat prancūzų tarpe emė reikštis griežta opozicija prieš naująjį susitarimą. Jau nekaltant apie pasipriešinimą iš prancūzų komunistų pusės, kurie veikė Maskvos nurodymais, taip pat kituose prancūzų sluogsnuose kilo ginčų ypač dėl perspektyvos, kad Prancūzija netekianti savo nacionalinės armijos. Kaip bebūtų, ši šalis turi garbingas militarines tradicijas, prie kurių daug kas yra prisirišęs. Dalis prancūzų pasijuto pažeminti. Tą jausmą dar padidino tas faktas, kad Anglija prie sutarties neprisidėjo, taigi pasilaikė savo nacionalinę kariuomenę. Prancūzus baugino ir tai, kad Europos Gynybos Bendruomenėje jie bus nusmektai vokiečių. Prisdėjo ir visa eilė kitokių samprotavimų, kurių autoriai dažnai sėmėsi išminties Maskvos propagandiniuose šūkiuose.

Nesant vienybės, ligšiolinės prancūzų vyriausybės nedrįso naujųjų sutarčių pateikti ratifikuoti parlamentui. Prasidėjo dėsimo politika, kuri truko su viršum dviejų metų, kol pagaliau Mendes-France vyriausybė privedė prie pakasny.

Kas bus toliau? Dėl to lauzo galvą visos vyriausybės. Ar pavyks surasti kokį pakaitalą, šiandien dar tegalima spėlioti. Bet Europos apsiungimo idėjai suduotas skaudus smūgis. Masivkos politikams paviko suskaldyti senąjį kontinentą. Reikia betgi tikėtis, kad Molotovo džiaugsmas ilgai netruks.

RINKIMAI PRASIDĖJO

1954 metų rinkimai prasidėjo Maine valstybėje rugsėjo 13 d. Ir prasidėjo su staigmenomis. Tradicinė respublikonų tvirtovė išrinko gubernatorium demokratą Edmund S. Mushie. Senatorium buvo perrinkta Margaret Chase Smith.

Kiekvienas kviečiamas!

CUYAHOGA COUNTY DEMOKRATŲ VERSIO KEPIMAS EUCLID BEACH PARKE, SEKMADIENI, RUGSEJO 19 D.

Veiks visos karuselės... po penkis centus. Jungtinių Tautų Dienos iškilmės. Dainos ir šokiai su tautiniais drabužiais.

JOHNY PECON polkų orkestras.

BILL RANDLE'is W.E.R.E — ant scenos.

Su: The Four Coins

Sal Bucarey, The Escorts.

Vaikščiojantys čigonų muzikai... laisvos dovanos, žaidimai... gegužinė...

Vyriausias kalbėtojas: STEPHEN A. MITCHELL, Valstybės Demokratų Pirmininkas.

Valstybės, tautybių ir vietinių demokratų pristatymas.

NEMOKAMAS ĮEJIMAS!!!

Ruošia Versio Kejimo Komitetas: James Donnelly, Albert S. Porter, pirmininko padėjėjai. Cuyahoga County Demokratų Komitetas: Ray T. Miller, Pirmininkas.

Geriausios sveikinimai ir linkėjimai visiems

JALOVEC MOTOR'S, INC.

OHIO LARGEST DODGE & PLYMOUTH

SALES & SERVICE INVITES YOU TO

VISIT OUR

BEAUTIFUL SHOW ROOM

2223 Superior Ave.

MA 1-0353

PRANEŠAMA ATIDARYMAS MAYO ANIMAL CLINIC and HOSPITAL

Valandos: Kasdien 10 ryto iki 9 vakaro; šventėmis 11 ryto iki 3 vakaro. Didelis mašinų pastatymo kiemas už ligoninės. Tarp Brunswick gėlininko ir AAA Pet Towne.

J. C. TAYLOR, veterinaras

10828 CARNEGIE

Atidaryta kasdien

CE 1-3200 raštinė

MU 1-1130 namų

SPECIALIAI!

SIENŲ POPIERIUS
MOSŲ PARDAVIMŲ ROSYJE

Tūkstančiai daugiau negaminamų raštų ritinių Vertė iki \$1.35

DABAR 25 c., 35 c., 49 c. UŽ VIENĄ RITINĮ

5000 Lubų ritinių — Dabar po 15 c.

PADARYKIT TAI PATYS!

Pilnas linoleumo (rankių kompleksas 98c
Pilnas popierių kiljavimo kompleksas \$1.89
Dažų indas su dažų voku \$1.19
Plyšių užtaisymo aparatas su reikmenimis \$2.75

LINOLEUMAS

BONNY MAID
STIPROS KVADRATAI

Modernios spalvos 10c

9"x9"

DOVANAI!

STORAS GUMINIS LAUKO

6"x6" 7c

DURŲ KILIMĖLIS

reg. \$2.25

SU KIEKVIENU \$10 PIRKINIUI

6 ir 9 pėdų

VALOKO APACIOS

LINOLEUMAS

yardas 59c

Gumos kvadratas

4 ryškiose spalvose

6"x6" 7c

STIPRUS

LINOLEUMAS

\$1.49

VIENO KARTO ENAMEL BALTAS IR SPALVUOTAS

GAL. \$2.98

9x12

LINOLEUMAO

\$4.95

Kilimiai

SIENINIS

LINOLEUMAS

su apvedžiojimu

54 colių 4 1/2 pėda

augščio

DAŽAI

GRINDŲ DAŽAI

Viduje ar lauke

TIK PILKAS \$2.25 GAL.

U.S. WALLPAPER & PAINT CO.

6001 EUCLID AVE.

HE 1-6944

LAISVAS MAŠINŲ PASTAYMAS

Atidara pirmadienio vakarais iki 9 val.